

ΙΩΑΝ. Μ. ΣΥΚΟΚΗ

ΔΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

Β' ΜΕΡΟΣ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1020

ΔΟΤΑΙ Ι.Δ.ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ
ΑΘΗΝΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ Μ. ΣΥΚΩΚΗ

ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

5 69 ΠΔΒ
Συντίμων (Iwan M.)

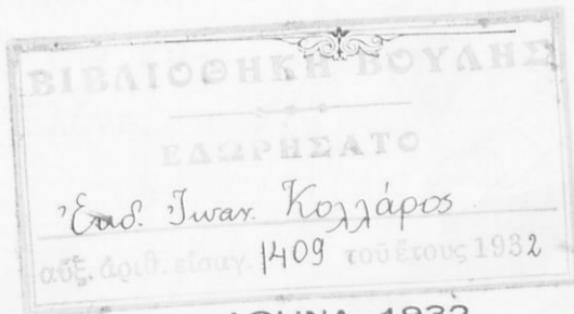
ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΕΚΔΟΣΗ 14

ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΡ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1932

ΕΚΔΟΣΗ: ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΙΟ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ", ΣΤΑΔΙΟΥ 46α

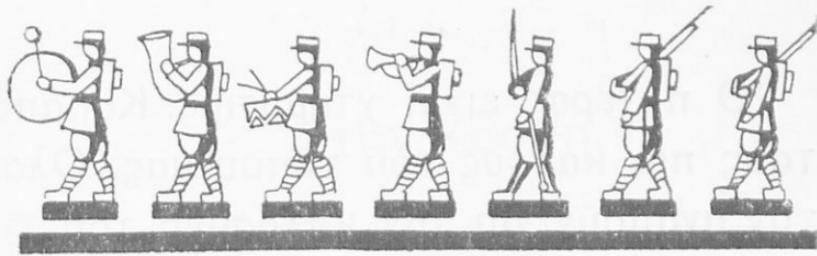
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

002
κλΣ
Στ2Α
1020

Κάθε γνήσιο άντίτυπο πρέπει να έχη σ' αντή τη σελίδας
την υπογραφή του κ. Ιωάν. Μ. Συνώκη και τη σφραγίδα του
Βιβλιοπωλείου της «Εστίας».

1). M. Συνώκης

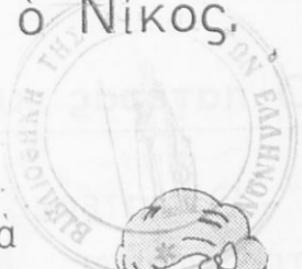

1. Ἡ Νίνα καὶ ὁ Νίκος.

Δυὸς ἀδερφάκια.

-Εἴμαστε δυὸς μικρὰ παιδιά, σὰν ἐσāς. Δυὸς ἀδερφάκια. Ἡ Νίνα καὶ ὁ Νίκος.

Πατέρα ἔχομε τὸν κύρον Λάμπη Καλαμά. Μητέρα τὴν κυρά Ελένη.

‘Ο πατέρας ειναι χτηματίας. Και ἀπό τους πιὸ καλοὺς τοῦ τόπου μας.’ Ολοι τὸν ἀγαποῦν γιὰ τὴν καλοσύνη του.

Τὸ ἴδιο κι ἡ μητέρα. Καλὸ ὄνομα ἔχει κι αὐτὴ μέσα στὸ χωριό.

‘Ο πατέρας κι ἡ μητέρα.

— ‘Ο πατέρας, κάδε μέρα, πηγαίνει στὸ χωράφι. Ἡ μητέρα ὅμως μένει πάντα μαζὶ μας. Συγυρίζει τὸ σπίτι, τὶς κότες καὶ τὴ γιδούλα μας.

Μὰ πιὸ πολὺ φροντίζει ἐμᾶς. Γιατὶ δέλει, νὰ εἴμαστε τὰ πιὸ συγυρισμένα παιδιὰ μέσα στὸ χωριό.

‘Αλλὰ κι ἐμεῖς ἀγαποῦμε τὴ μητέρα. Ποτὲ δὲ δέλουμε νὰ τὴν πικράνουμε.

2. Στήν ἔξοχή.

Πολὺ χαρήκαμε.

—Πέρασε πιὰ ὁ χειμῶνας. Μόνο κεῖ
πάνω, στὶς κορ-
φὲς τῶν βουνῶν,
φαίνονται χιόνια
ποῦ καὶ ποῦ. Εἰ-
ναι τώρα ἀνοιξη.

“Ἐνα βράδυ εἶ-
πε ὁ πατέρας:

—«Αὔριο, παι-
διά, δὰ πᾶμε πε-
ρίπατο στήν ἔξο-
χή».

Πολὺ χαρήκα-
με, ὅταν ἀκού-
σαμε αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ πατέρα.

“Ολα ώραῖα.

—Τὴν ἄλλη μέρα φτάνομε ὅλοι στήν
ἔξοχή. Τί χαρά!

Νά τὰ δέντρα, τὰ χωράφια, τ' ἀμπέλια. "Ολα πράσινα. "Ολα ώραια!

Τὰ πουλάκια πετοῦν χαρούμενα ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο. Τί γλυκὰ ποὺ κελαηδοῦν!

Τὸ μεσημέρι ἀνεβήκαμε σ' ἔνα βουναλάκι. Καὶ καδίσαμε νὰ ξεκουραστοῦμε κάτω ἀπὸ τὴ βελανιδιά. Τί ὅμορφα ποὺ φαίνονται ἀπὸ κεῖ ὅλα γύρω:

Κρατοῦμε μπουκέτα.

Κατὰ τὸ δειλινὸ φεύγομε. Στὰ χέρια μας κρατοῦμε μπουκέτα. Τα ἔχομε φτιάσει μὲ λουλούδια λογιῶν λογιῶν.

Ο πατέρας, ή μητέρα κι ἐμεῖς, καλοδιάδετοι, τραγουδοῦμε:

“Ηρδε πάλι ή ἄνοιξη
ἡρθαν τὰ λουλούδια.

Πράσινα ή γῆ φορεῖ
καὶ ἀνδίζει τὸ κλαρὶ¹
καὶ παντοῦ χαρᾶς χοροὶ²
καὶ χαρᾶς τραγούδια.

“Ελιωσαν στὶς κορυφὲς
τῶν βουνῶν τὰ χιόνια.

“Ανοιξε ή τριανταφυλλιά,
καὶ στὴν πρώτη τους φωλιά
ἡρθαν πάλι τὰ πουλιά
κι ηρθανε τ’ ἀηδόνια.

“Ολη ή πλάση γέμισε
όμορφιές καὶ κάλλη.
Τραγουδῆστε την, παιδιά,
μὲ χαρούμενη καρδιά,
πρὶν μαράνη τὰ κλαδιά
ό χειμῶνας πάλι.

3. Τὰ πρόβατα.

Πλησιάσαμε στὸ κοπάδι.

— Όταν ζυγώσαμε στὸ χωριὸ εἴδαμε τα πρόβατα τοῦ κύρ Δήμου. Ἡταν ἀπλωμένα στὸ λιβάδι κι ἔβοσκαν. Ο τσοπάνης καδόταν κάπου ἐκεῖ καὶ τὰ καμάρωνε, παιζοντας τὴ φλογέρα.

Ο πατέρας κι ἡ μητέρα πῆγαν κοντὰ στὸ βοσκό. Τὸν ἐχαιρέτισαν κι ἀρχισαν νὰ κουβεντιάζουν. Μιλοῦν γιὰ τὰ πρόβατα καὶ τὰ σπαρτά.

Ἐμεῖς πλησιάσαμε στὸ κοπάδι.

— «Νίνα, Νίκο! φωνάζει ἡ μητέρα.

Ἐδῶ, μαζί μας!»

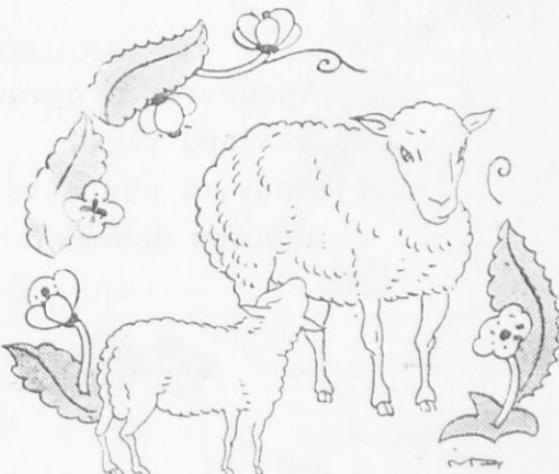
— «Ἄς μείνωμε, ἐδῶ μανούλα. Θέλομε νὰ ἴδοῦμε τ' ἀρνάκια!»

Ἡ παχιὰ προβατίνα.

Ζυγώσαμε πιὸ πολὺ στὰ πρόβατα.

Τ' ἀρνάκια πηδοῦν όλόχαρα καὶ ζωηρά. Στέκομε ἐκεῖ καὶ τὰ καμαρώνομε.

Ἄπ' ὅλα
τὰ πρόβατα,
πολὺ μᾶς ἄρεσε μιὰ παχιὰ προβατίνα. Αὔτῃ
ξεχώριζε μέσα σ' ὅλο τὸ κοπάδι.

Τὸ παχουλό της τὸ ἀρνάκι, χοροπηδοῦσε γύρω της χαρούμενο.

"Αλλοτε ἔσκυθε καὶ βύζαινε τῆς μάνας του τὸ γάλα. "Αλλοτε τριβόταν ἀπάνω της χαδιάρικα. Καὶ φώναζε:
-Μέεε μέεε!

Ἡ προβατίνα κοίταζε μὲ ἀγάπη τὸ παιδάκι της. Καὶ φαντάζεστε, βέβαια, πῶς τὸ καμάρωνε!

Στή βοσκή.

-Κοιτάζοντας τ' ἄρνάκια κι ὅλα τα πρόβατα, νιώθομε χαρὰ μεγάλη. Καὶ τραγουδοῦμε:

— Ἀκούονται τ' ἄρνάκια
μὲ βέλασμα γλυκύ,
χτυποῦν τὰ κουδουνάκια
σ' ἀπόμερη βοσκή.

Καὶ τοῦ βοσκοῦ ἡ φλογέρα
τοὺς ἥχους της σκορπᾶ
καὶ σμίγουν στὸν ἀγέρα
τραγούδια χαροπά.

Πλησιάζομε τ' ἀρνάκι.

-Κατόπι πλησιάζομε τ' ἀρνάκι πιὸ πολύ. Χτυποῦμε τὰ παλαμάκια και φωνάζομε:

-«Μέεε!»

'Αμέσως τὸ ἀρνάκι ἔτρεξε κοντά μας.

Τότε πιά, που νὰ κρατήσωμε τὴ χαρά μας! Τὸ ἀρπάζομε και τὸ κρατοῦμε στὴν ἀγκαλιά μας. Τοῦ χαϊδεύομε τὰ μαλλάκια και τὸ φιλοῦμε στὸ μέτωπο.

-Μπέεε! φωνάζει ἡ προβατίνα. Φοβήθηκε, μήν πάδη κακό τὸ παιδάκι της.

Tό άγαπούμε.

Ό πατέρας, ή μητέρα κι ό Δῆμος, μᾶς κοιτάζουν γελώντας. Σὲ λίγο ό πατέρας φώναξε:

— «Νίκο, Νίνα, ἐδῶ!»

Κρατώντας τό παχουλό ἀρνάκι, πήγαμε ἀμέσως ἐκεῖ. Εἴπαμε:

— «Πατέρα, τί καλὰ νὰ εἶχαμε κι ἐμεῖς ἐν' ἀρνάκι σὰν αὐτό!» Καὶ ξακολούθούσαμε νὰ χαιδεύωμε τὸ ἀρνάκι.

4. Στό σπίτι.

Εἶναι δικό σας.

Ό πατέρας κι ή μητέρα εἶναι πολὺ χαρούμενοι. Μᾶς εἴπαν:

— «Τὸ ἀρνάκι, ποὺ κρατᾶτε, εἶναι δικό σας. Ό κὺρ Δῆμος, γιὰ χάρη σας, μᾶς τὸ πουλᾶ!»

Φαντάζεστε τώρα, πόση χαρὰ πήραμε!
Τὸ βράδυ βράδυ, ἀποχαιρετίσαμε τὸν
κὺρ Δῆμο κι ἐφύγαμε.

Ἐφέραμε τὸ ἄρνάκι στὸ σπίτι. Καὶ τὸ
βάλαμε νὰ κοιμηθῇ μαζὶ μὲ τὴ γιδούλα
μας.

Καλημέρα ἄρνάκι.

Ολη τὴ νύχτα ἐβλέπαμε τὸ ἀργάκι
στὸν ὑπνο μας.

Συχνὰ ξυπνούσαμε καὶ λέγαμε:

-«Ἄχ, πότε δὰ ξημερώσῃ!»

Τὸ πρωὶ συγυριστήκαμε γρήγορα. Καὶ
τρέξαμε στὴν αὐλή.

Τὸ ἄρνάκι, μόλις μᾶς εἶδε, ἔρχεται
χαρούμενο καὶ μᾶς χαιρετᾶ:

-Μέεε! μέεε!

-«Καλημέρα, ἄρνάκι!» τὸ χαιρετοῦμε
κι ἐμεῖς.

Κατόπι φτιάσαμε ἔνα φιόγκο μὲ κορ-
δελίτσες. Καὶ τὸν ἐδέσαμε στὸ λαιμὸ
τοῦ ἄρνιοῦ. Μαζὶ κι ἔνα κουδουνάκι.

Δέ δέλομε νὰ πεινάσης.

-Κάθε τόσο, κατεβαίναμε στήν αὐλή νὰ ταγίσωμε τὸ μικρό μας.

Νά πῶς τὸ ταγίζαμε: Παίρναμε τὸ ἀρνάκι στήν ἀγκαλιά. Κατόπι ἀρμέγαμε γάλα ἀπὸ τὴ γίδα καὶ τοῦ λέγαμε:

-«Ἀνοιξε τὸ στοματάκι σου! Νὰ σοῦ δώσωμε νὰ φᾶς! Δέ δέλομε νὰ πεινάσης!»

Τὸ ἀρνάκι ἀνοιγε τὸ στόμα. Κι ἐμεῖς τοῦ δίναμε τὸ γάλα μ' ἔνα κουταλάκι.

Αὐτὸ ἔγινε λίγες μέρες. Κατόπι ὅμως συνήδισε νὰ βυζαίνῃ μόνο του ἀπὸ τὴ γίδα.

Tό ἀρνάκι.

-Κάθε φορά, ποὺ φροντίζαμε τὸ ἄρνάκι, τραγουδούσαμε:

Ξαίρω ἔνα προβατάκι.

πού είναι πεταχτό.

Κι ἔχει στὸ λαιμὸ στολίδια
κι ἔνα φυλαχτό.

Ξαίρω ἔνα προβατάκι,

πού είναι μιὰ χαρά.

Κι ὅταν βλέπῃ τὴ μαμά του
παίζει τὴν ούρα.

Ξαίρω ἔνα προβατάκι,

πού είναι τόσο δά.

Καὶ στὸ πράσινο χορτάρι
δέλει νὰ πηδᾶ.

Ξαίρω ἔνα προβατάκι.

μὰ πολὺ ζωηρό.

Πού μαδε τρελὰ παιγνίδια
καὶ τρελὸ χορό.

5. Τὰ χελιδόνια.

Καλῶς τα.

-Μιά μέρα καθόμουν στὸ παράδυρο καὶ κάτι κεντοῦσα. Ἀξαφνα ἀκούω κελαδήματα.

Δυὸ χελιδονάκια φτερούγιζαν μέσα στὸ δωμάτιο.

Στὴ στιγμὴ φωνάζω:

-«Νίκο, Νίκο! Τρέξε γρήγορα!»

'Αμέσως ἔφτασε ὁ Νίκος.
Εἶδε κι αὐτὸς τὰ χελιδόνια
καὶ φώναξε:

-«Καλῶς τα, καλῶς τα!»

MT

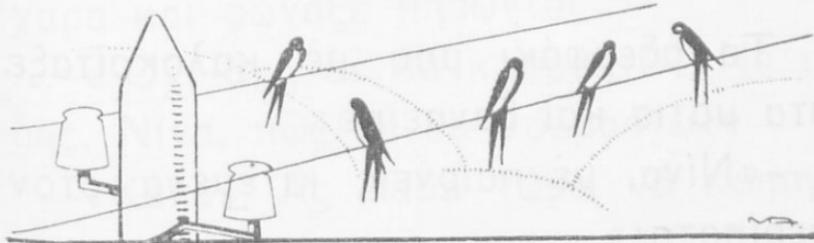
Στήν άμυγδαλιά.

Σὲ λίγο τὰ δυὸ χελιδόνια πέταξαν
ἔξω. Κάθησαν ἀπάνω στήν άμυγδαλιά
κι ἀρχισαν τὸ κελάηδημα. Χωρὶς ἄλλο
μᾶς χαιρετοῦσαν.

Χαιρετοῦμε κι ἐμεῖς τὰ δυὸ πουλά-
κια, τραγουδώντας:

— "Ηρθανε τὰ χελιδόνια
στὶς παλιὲς φωλιές.
Καὶ ξαναλαλοῦν τ' ἀηδόνια
στὶς τριανταφυλλιές.

Καλῶς ἥρθατε καὶ πάλι,
πρόσχαρα πουλιά!
Σᾶς ἀνοίγουν τὴν ἀγκάλη
τὰ καλὰ παιδιά!

6. Πρωτομαγιά.

Η χαρά της Νίνας.

“Ενα βράδυ είπα στ’ ἀδερφάκι μου:

-«Νίκο, σήμερα ἔχω μεγάλη χαρά!»

-«Πές μου, γιατί;»

-«Νά, ή δασκάλισσα εἶπε, πώς αὔριο
εἴμαστε γιὰ περίπατο. Θὰ πάμε στὴν
ἔξοχή, νὰ γιορτάσωμε τὴν πρωτομαγιά».

-«Τί ώραῖα ποὺ δὰ εἶναι!» εἶπε ὁ Νί-
κος, χτυπώντας τὰ χέρια του.

Μαζί κι ὁ Νίκος.

Τὸ ἀδερφάκι μου μὲ καλοκοίταξε
στὰ μάτια καὶ ξαναεἶπε:

-«Νίνα, μὲ παίρνεις κι ἔμένα στὸν
περίπατο;»

— «Σὲ παίρνω. Ισα ίσα τὸ εἶχα στὸ νοὺ μου. Ζήτησα λοιπὸν τὴν ἀδεια ἀπὸ τῇ δασκάλισσα κι αὐτῇ μοὺ εἶπε:

— «Ναί. Ας ἔρθη μαζὶ κι ὁ Νίκος. Φτάνει νὰ μὴν κουραστῇ».

Τὸ πρόσωπο τοῦ Νίκου ἀστραψε ἀπὸ χαρὰ καὶ φώναξε πηδῶντας:

— «Οχι ὅχι, δὲ δὰ κουραστῷ! Νὰ ι-δῆς, Νίνα, πὼς δὲ δὰ κουραστῷ!»

— «Καλά. Ας πᾶμε τώρα νὰ κοιμη-δοῦμε».

Ἡ αύγούλα.

Την ἄλλη μέρα τρέξαμε ὅλοι στὸ σχολεῖο. Μπαίνομε στὴ γραμμή καὶ ξεκινοῦμε.

Τὸ ἀεράκι τῆς αύγούλας μᾶς δροσίζει. Ὅλα τὰ παιδιὰ εἴμαστε γεμάτα χαρὰ καὶ τραγουδοῦμε :

— Πρόβαλες, αύγούλα,
πρόβαλες, αύγή,
καὶ στὸν κόσμο χύνεις
μιὰ γλυκιὰ πνοή.

Πρόβαλες, αύγούλα,
πρόβαλες, αύγή,
κι ἄπλωσες τὸ φῶς σου
σ' ὅλη μας τὴ γῆ.

Πρόβαλες, αύγούλα,
πρόβαλες, αύγή,
κι ἄνδι ξεφυτρώνει
στὸ χλωρὸ κλαδί.

Πρόβαλες, αύγούλα
πρόβαλες, αύγή,
κι ἄρχισε νὰ ψέλνῃ
πάλι τὸ πουλί.

Στό βουναλάκι.

“Υστερ’ ἀπὸ λίγη ὥρα φτάνομε στὸ βουναλάκι.

‘Απὸ κεῖ ἀπάνω κοιτάζομε όλόγυρα.

‘Ο κάμπος καταπράσινος. Οἱ τριανταφυλλιές γεμάτες τριαντάφυλλα.

Οἱ πορτοκαλιές φορτωμένες ἀνδη. Οἱ λεμονιές τὸ ίδιο.

Τρέχομε ἄλλοι ἀπὸ δῶ κι ἄλλοι ἀπὸ κεῖ. Καὶ κόβομε, ὅλο κόβομε τὰ ὄμορφα λουλούδια. Οἱ πλαγιές βουτζουν ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὰ ξεφωνητά μας.

‘Η δασκάλισσα, γεμάτη χαρά, λέει:

— «Στὸ τέλος δὰ ίδω, ποιός ἀπ’ ὅλους δὰ φτιάσῃ τὸ καλύτερο μπουκέτο!»

— «’Εγώ, ἐγώ!» φανάζομε, δλοι μὲ μιᾶς.

Οι πεταλούδες.

Μπροστά πηγαίνει ή Πόπη τοῦ δείου και πίσω ὅλα τ' ἄλλα παιδιά. Τρέχομε μέσα στὰ γεννήματα και κυνηγοῦμε τὶς πεταλούδες.

'Απ' ὅλες αὐτὲς τὶς πεταλούδες ξεχωρίζομε μιά. Εἶναι ή πιὸ ὅμορφη. Καὶ τρέχομε νὰ τὴν πιάσωμε. Αὐτὴ ὅμως, ζωηρή ζωηρή, πηγαίνει ἀπ' ἀνδὸ σ' ἀνδό. Καὶ δὲ μᾶς κάνει τὴ χάρη νὰ σταδῇ.

Τότε κι ἐμεῖς, ὅλοι μαζί, τῆς λέμε
τραγουδιστά:

— «Ἐλα, πεταλουδίτσα μου,
στάσου νὰ σὲ τσακώσω!
Δὲ θὰ σοῦ τσαλακώσω
καθόλου τὰ φτερά.

Θὰ σὲ ταιζω ζάχαρη!
Θὰ σούχω γιὰ σπιτάκι
μεταξωτὸ κουτάκι!
Θὰ ζήσης μιὰ χαρά!»

— «Γιὰ τὴ δική σου ζάχαρη
καθόλου δὲ μὲ μέλλει.
Τῶν λουλουδιῶν τὸ μέλι
μ' ἀρέσει πιὸ πολύ.

Κι ἔχω τὸν κάμπο τὸν πλατύ,
τὴ χλόη τὴ δροσάτη
βασιλικὸ παλάτι,
κοπέλα μου καλή».

Τραγουδοῦμε πάλι.

Όμορφα, πολὺ ὄμορφα περάσαμε στὴν ἐξοχή. Καὶ τώρα νά. Όλα τὰ παιδιὰ εἴμαστε πάλι στὴ γραμμή. Καδένα κρατεῖ στὰ χέρια του λουλούδια, ὅσα μπόρεσε νὰ πάρη.

Προχωροῦμε στὸ δρόμο χαρούμενοι καὶ τραγουδοῦμε πάλι:

— Ἡρδ' ἡ πρωτομαγιά, παιδιά!

Στοὺς κάμπους σκορπιστήτε!

Μεσ' στὴ δροσούλα κι εύωδιὰ πετάξετε, χαρῆτε!

Λουλούδια κόφτε δροσερά!

Φτιάστε ὄμορφο στεφάνι!

Καὶ τραγουδῆστε μὲ χαρά:

— «Ο Μάης νά τος, φτάνει!»

7. 'Ο Νίκος ἄρρωστος.

Ηρδε ό γιατρός.

Μιὰ μέρα ἄρρωστησε τὸ ἀδερφάκι μου:

Ἡ μητέρα, ἅμα εἶδε τὸ Νίκο μὲ πυρετό, τὸν ἔβαλε στὸ κρεβάτι. Κι ἀμέσως ἐστειλε γιὰ τὸ γιατρό.

‘Ο γιατρός ἦρδε καὶ κοίταξε τὸ Νίκο. Εἶδε πῶς εἶχε πολὺ πυρετό. Ζάρωσε τὰ φρύδια καὶ εἶπε στὴ μητέρα:

—«Κυρὰ Ἐλένη· νὰ βάλης βεντοῦζες στὸ κορμὶ τοῦ παιδιοῦ. Στεῖλτε νὰ πάρετε καὶ τὸ φάρμακο που γράφω. Κι ἀπ' αὐτό, νὰ τοῦ δίνετε κάθε ὥρα μιὰ κουταλιά».

Κοντά στό Νίκο.

Όλη τή νύχτα, ή μητέρα διόλου δὲν κοιμήθηκε. Κάθεται κοντά στό κρεβάτι τοῦ Νίκου. Προσέχει νὰ μὴν ξε-

σκεπαστῆ. Καὶ τοῦ δίνει τὸ γιατρικό,
τήν ὥρα ποὺ πρέπει.

Δέκα μέρες κράτησε αὐτή ή ἀρρώστια. Καὶ ή μητέρα εἶδε κι ἐπαδε, ωσπου νὰ γίνη καλὰ ὁ Νίκος.

"Ολες αύτές τις ήμέρες βοηθοῦσα τη μητέρα. Συγύριζα τὰ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ. Και τὰ βράδια καδόμουν καὶ τῆς ἔκανα συντροφιά.

Κατόπι πήγαινα νὰ κοιμηθῶ. Στην προσευχή μου παρακαλοῦσα τὸ Χριστὸ νὰ κάμη καλὰ τὸ Νίκο.

‘Ο γιατρός χαρούμενος.

“Ενα βράδυ ἥρθε πάλι, στήν ὥρα του, ο γιατρός.

‘Εκεὶ ποὺ ξέταζε τον ἄρρωστο, τὸν τριγυρίσαμε ὅλοι μας. Τὸν κοιτάζαμε κατάματα νὰ ίδοῦμε τί δὰ πῆ.

“Αξαφνα γύρισε ο γιατρός. “Επιασε χαρούμενος τὸ χέρι τοῦ πατέρα καὶ εἶπε :

— «Δόξα στὸ Θεό! Κύρ Καλαμά. Γλίτωσε ο Νίκος μας!»

“Ολοι ἀστράψαμε ἀπὸ χαρά.

‘Ο Νίκος γίνεται καλά.

‘Ο πατέρας, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ γιατροῦ, εἶπε :

— «”Ελα, γιατρέ μου. Γιὰ τὴ χαρά μας αὐτή, ἃς πιοῦμε ἔνα ποτηράκι κρασί!»

‘Η μητέρα, δίνοντας τὸ κρασί, εἶπε :

— «Στήν ύγειά σου γιατρέ! Και στήν ύγειά τοῦ Νίκου μας!»

“Υστερ’ ἀπὸ λίγες μέρες ο Νίκος ἦταν πιὰ καλά. Κι ἀρχίσαμε πάλι τὰ παιγνίδια.

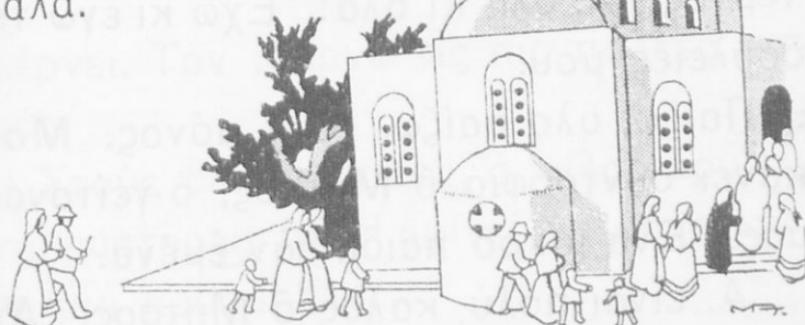
Στήν 'Εκκλησία.

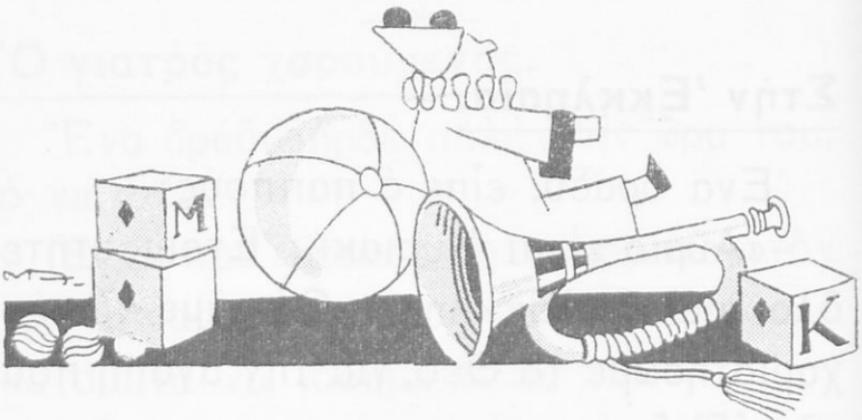
“Ενα βράδυ, εἶπε ό παππούς:
- «Αὔριο εἶναι Κυριακή. Έτοιμαστήτε
όλοι γιὰ τὴν 'Εκκλησία. Θὰ πᾶμε νὰ εὐ-
χαριστήσωμε τὸ Θεό, γιὰ τὴν ἀγάπη που
μᾶς ἔδειξε».

Τὸ πρωί, ὅλοι στὸ πόδι.

Πρῶτοι πηγαίνουν ό παπ-
πούς καὶ ἡ γιαγιὰ μὲ τὸ Νί-
κο. Καὶ πίσω ὅλοι οἱ ἄλλοι.

Φτάνομε στὴν 'Εκκλη-
σία. Ἀνάβομε τις λαμπά-
δες μπροστὰ στὴν εἰκόνα
τοῦ Χριστοῦ. Κι εὐχαρι-
στοῦμε τὸ Θεό, που
ἔκαμε τὸ Νίκο μας
καλά.

8. Τὰ παιγνίδια τῶν παιδιῶν.

Εἶμαι μικρός.

Μιά μέρα τὰ παιδιά ρώτησαν τὸ ἀδερφάκι μου:

-«Νίκο, πῶς περνάς τὶς ὥρες σου;»

-«Ἐγώ, εἶπε ὁ Νίκος, δὲν ἔχω πάει ἀκόμα σχολεῖο. Γιατί εἶμαι μικρός. Μένω λοιπὸν στὸ σπίτι.

Μή νομίσετε ὅμως, πῶς κάθομαι ἀνεργος. "Α, ὅλα κι ὅλα! "Εχω κι ἐγὼ τὶς δουλειές μου.

Παίζω, ὅλο παίζω. "Οχι μόνος. Μοῦ κάνει συντροφιὰ ὁ Μῆτσος, ὁ γείτονάς μας. "Ένα μικρὸ παιδί, σὰν ἐμένα.

"Α, εἶναι πολὺ καλός ὁ Μῆτσος. "Ἄν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν ξαίρατε, δὰ δέλατε καὶ σεῖς νὰ τὸν
ἔχετε φίλο.

Ο Λευκός.

Μὲ τὸ Μῆτσο παιζομε τὸ τόπι. Στὸ
παιγνίδι αὐτὸ ὁ Μῆτσος δὲν τὰ κατα-

φέρνει. Τὸν παίρνω τὶς πιὸ πολλὲς φο-
ρές.

Στοὺς βόλους ὅμως, ὁ φίλος μου εἰ-
ναι μάστορας. Δὲ μ' ἀφίνει νὰ κάμω οὕ-
τε μιὰ καραμπόλα.

Παρέα ἔχομε καὶ τὸ Λευκό. Ἐνα παχουλὸ σκυλάκι. Μ' αὐτὸ ποίζομε ὡρες πολλές.

Πολὺ ὄμορφα παιγνίδια ξαίρει ὁ Λευκός. Ἐλάτε σπίτι νὰ τὸν δητε. Στέκει

σούζα. Κάνει τὸν καιμισμένο. Κάνει τοῦμπες. Μὰ πιὸ νόστιμος εἶναι ὅταν κουνάη τὰ μπροστινά του τὰ ποδαράκια, σὰ νὰ χαιρετᾶ.

ΜΑΤ

Οι κούκλες.

“Υστερ’ ἀπὸ τὸ Νίκο εἶπα κι ἐγώ:

— ’Εμένα παιδιά, μ’ ἀρέσουν οἱ κούκλες. Ὅταν τελειώνω τὶς δουλιές μου, πηγαίνω καὶ μιλῶ μαζί τους:

— «Καλημέρα, κουκλίτσες μου. Καθίστε ὅλες στὴ σειρά».

— «’Εσύ, Ξανδούλα, είσαι λογοῦ! Νὰ προσέχης, γιατὶ εἶναι ντροπή!»

— «’Εσένα, Τοτώ μου, σ’ ἀγαπῶ. Είσαι καλό κοριτσάκι. Κάθισε μιὰ στιγμή. Πηγαίνω νὰ σου φέρω καραμέλες».

— «Γιὰ ἔλα δῶ καὶ ού, Μπεμπέκο! Φαινεσσι, πώς κάτι ἔκαμες. Νομίζω, πώς ἔφαγες τὸ γλυκό τῆς

μανούλας. "Α! είσαι κακὸ ἀγόρι! Ἀν τὸ ξανακάμης, δὰ σου βάλω πιπέρι στὸ στόμα».

Κάμε νανάκια.

"Υστερα λέω πάλι:

- «Μὰ γιατί κλείνουν τὰ ματάκια σου,
Τοτώ; Νύσταξες, μικρούλα μου; "Ελα.
Πέσε στήν κουνίτσα σου. Κοιμήσου κι
έγὼ δὰ τραγουδῶ:

Κάμε νανάκια,
χρυσό μου παιδί,
λέει ἡ μανούλα σου
καὶ τραγουδεῖ.

Κλείσε τὰ μάτια σου
τ' ἄγγελικά,
κι ὅνειρα βλέπε
χρυσά, γλυκά!

Τὸ τραγούδι τοῦ θείου.

"Ολοι ξαίρουν, πὼς ἀγαπὼ πολὺ τὶς
κοῦκλες. Γι' αὐτὸ ὁ θεῖος ἔκαμε ἔγα
τραγούδι γιὰ μένα. Αὔτὸ ἐδῶ:

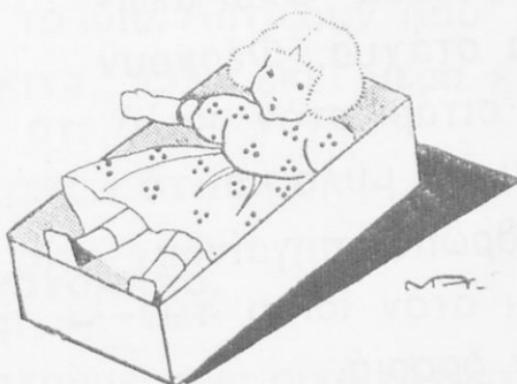
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

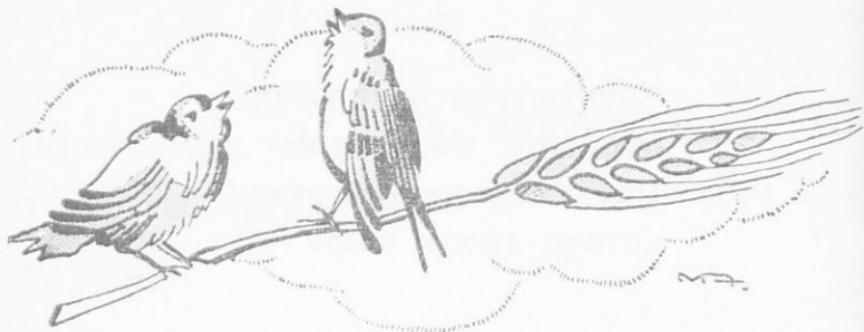
Κούκλα μου άγαπημένη,
λέγε μου, νὰ σὲ χαρῶ.
Πῶς ἐπέρασες, καημένη,
μοναχὴ τόσον καιρό ;

”Εκλαιγες καλὸ κουκλάκι,
πλαγιασμένο στὸ κουτί,
ὅπως κλαίει τὸ παιδάκι,
ποὺ τὴ μάγα του ζητεῖ.

Νά με, ἥρθα καὶ σὲ πιάνω,
σὲ κρατῶ στὴν ἀγκαλιά.
Στὰ χειλάκια σου ἀπάνω
δίνω χίλια δυὸ φιλιά.

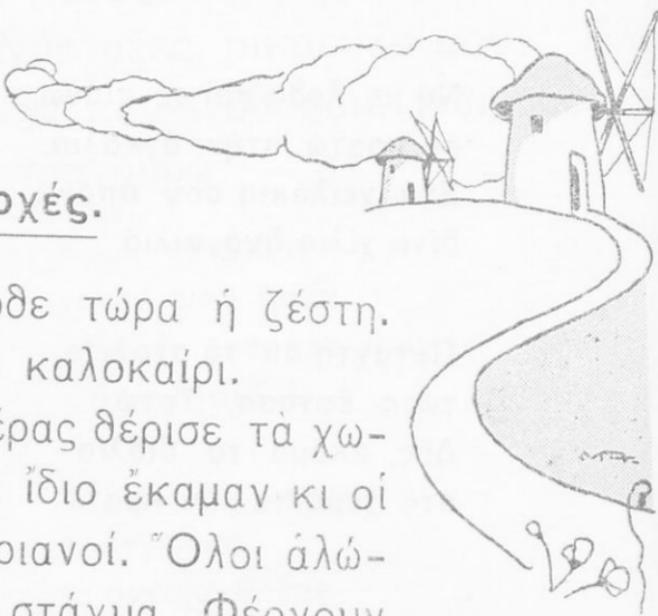
Πεταχτὴ ἀπ' τὸ σχολεῖο
τώρα ἔφτασα, Τοτώ.
Δές, ἀκόμα τὸ βιβλίο
στὰ χεράκια μου κρατῶ.

9. Ἡρδε τὸ καλοκαίρι.

Στὶς ἐξοχές.

Νά, ἡρδε τώρα ἡ ζέστη.

Ἡρδε τὸ καλοκαίρι.

‘Ο πατέρας δέρισε τὰ χωράφια. Τὸ ἴδιο ἔκαμαν κι οἱ ἄλλοι χωριανοί. ‘Ολοι ἀλώνισαν τὰ στάχυα. Φέρνουν τώρα τὸ σιτάρι στὸν καλὸ τὸ μυλωνά. Τ’ ἀλέθει στὸ μύλο καὶ τὸ κάνει ἀλεύρι.

Οἱ ἄνδρωποι πηγαίνουν στὶς ἐξοχές. Κάδονται στὸν ἵσκιο τῶν δέντρων καὶ παίρνουν δροσιά.

Αὔριο είναι Κυριακή. Θὰ πάμε κι ἐ-
μεῖς στὴν ἔξοχήν. Ἔτσι εἶπε ὁ πατέρας.

Στὸ περιβόλι.

Τὴν ἄλλη μέρα, σὰ σχόλασε ἡ Ἑκ-
κλησία, ξεκινήσαμε. Μαζὶ κι ὁ παπ-
ποὺς μὲ τὴ γιαγιά. Σιγὰ σιγά, κουθε-
ντιάζοντας, φτάσαμε στὸ περιβόλι.

‘Ο πατέρας ἔχει μαντρωμένο τὸ πε-
ριβόλι. Ἔτσι δὲ μποροῦν τὰ ζῶα νὰ
πηδοῦν μέσα.

Μπαίνομε στὸ περιβόλι. Τί χαρά !

Τὰ λουλούδια μοσκοβολοῦν.

Οἱ μηλιὲς είναι γεμάτες μῆλα. Οἱ συ-
κιὲς γεμάτες σῦκα κι αὐτές. Οἱ ρο-
δακινιὲς τὸ ἴδιο. Λυγίζουν ἀπὸ τὰ πολ-
λὰ ροδάκινα. ‘Ολα ἐκεῖ μέσα είναι μιὰ
χαρά.

Στὸ λαχανόκηπο.

Περπατοῦμε σιγὰ σιγά, σ' ὅλο τὸ πε-

ριθόλι. Ό πατέρας κι ή μετέρα μᾶς ἐξηγοῦν τὸ κάθε τί.

‘Υστερ’ ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα φτάνομε στὸ λαχανόκηπο. Πού εἶναι στὴν ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ. ’Εκεῖ ἦταν ὁ κὺρ Γιάννης ὁ περιβολάρης κι ἐσκαθε. Κατόπι ἴσιωνε τὸ χῶμα καὶ φύτευε λαχανικά.

‘Ο κῆπος εἶναι χωρισμένος σὲ πολλὲς βραγιές. Στή μιὰ εἶναι ντομάτες. Στήν ἄλλη μπάμιες. Στήν ἄλλη μελιντζάνες. Καὶ στίς ἄλλες ἄλλα λαχανικά.

Σὲ μιὰ βραγιά.

‘Ο πατέρας κι ή μητέρα κάθισαν κάπου ἐκεῖ νὰ ξεκουραστοῦν.

‘Ἐμεῖς ὅμως προχωρήσαμε πιὸ πέρα, γιὰ νὰ ίδοῦμε ὅλο τὸν κῆπο.

Κοιτάζοντας τὰ λαχανικά, σταματήσαμε σὲ μιὰ βραγιά. Κάτι περίεργο είδαμε ἐκεῖ.

‘Απάνω στὰ λαχανικὰ ἦταν ἀμέτρητα σκουληκάκια πράσινα.

— «Πατέρα! Τρέξε κάτι νὰ ίδης!» φωνάζαμε.

Οι κάμπιες.

Αμέσως ἔφτασε ὁ πατέρας. Εἶδε κι αὐτὸς τὰ σκουληκάκια. Φώναξε λοιπὸν τὸν περιβολάρη καὶ τοῦ εἶπε:

— «Γιάννη! 'Εδω, σ' αὐτὰ τὰ λάχανα, φάνηκαν κάμπιες! » Αφησε λοιπὸν κάθε ἄλλη δουλιὰ κι ἔλα νὰ τὶς παστρέψωμε! Κάμε γρήγορα, γιατὶ δὰ τὰ χαλάσουν ὅλα!»

— «Πατέρα, τί δὰ χαλάσουν οἱ κάμπιες; »

— «Τὰ λάχανα! »

— «Τέτοια μικρούτσικα σκουληκάκια, μποροῦν νὰ κάμουν ζημιά; »

— «Τώρα εἶναι μικρά. Μὰ τρώγοντας τρώγοντας, δὰ γίνουν, σὲ λίγες μέρες, πολὺ μεγάλα. Καὶ τότε πιά, χωρὶς ἄλλο, δὰ χαλάσουν ὅλα τὰ λαχανικά. »

Στὸν πλάτανο.

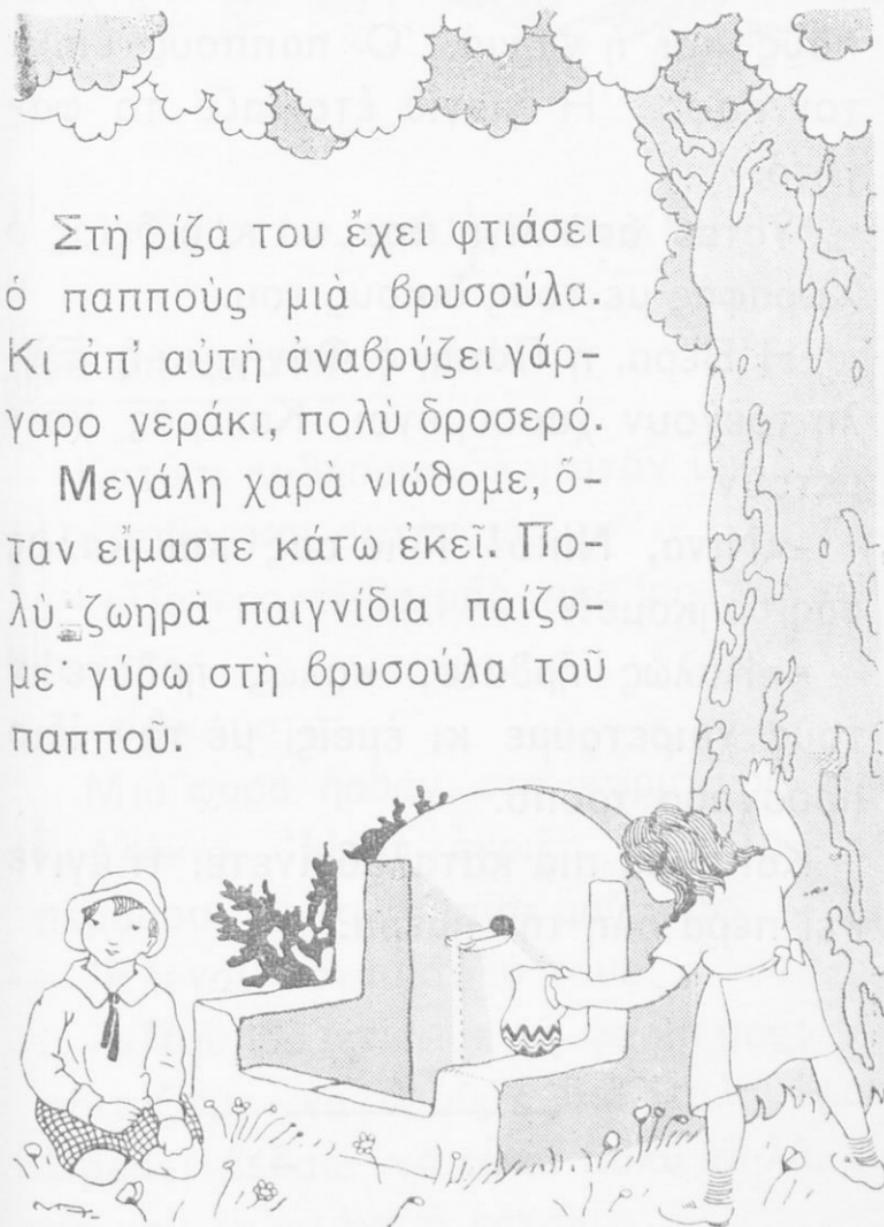
‘Ο πατέρας ξαναεῖπε :

— «Σᾶς φαίνεται παράξενο ό, τι λέω γιὰ
τὶς κάμπιες; Πιὸ ύ-
στερα δὰ σᾶς πῶ γι'
αύτὲς μιὰ ίστορία. Καὶ
τότε δὰ νιώσετε, τί¹
κακὸ μποροῦν νὰ κά-
μουν».

Η βρυσούλα.

Πολὺ ώραιος εἶναι ὁ πλάτανος αὐτός.

Στή ρίζα του ἔχει φτιάσει
ό παππούς μιὰ βρυσούλα.
Κι ἀπ' αὐτή ἀναβρύζει γάρ-
γαρο νεράκι, πολὺ δροσερό.

Μεγάλη χαρὰ νιώδομε, ὅ-
ταν εἴμαστε κάτω ἐκεῖ. Πο-
λὺ ζωηρὰ παιγνίδια παίζο-
με· γύρω στή βρυσούλα τοῦ
παπποῦ.

‘Ο δεῖος ὁ Χωραφάς.

Στὸν πλάτανο ἀπὸ κάτω ἦταν ὁ παπποὺς καὶ ἡ γιαγιά. Ὁ παπποὺς ἐπινετὸν καφέ. Ἡ γιαγιὰ ἔτοίμαζε τὸ φαγητό.

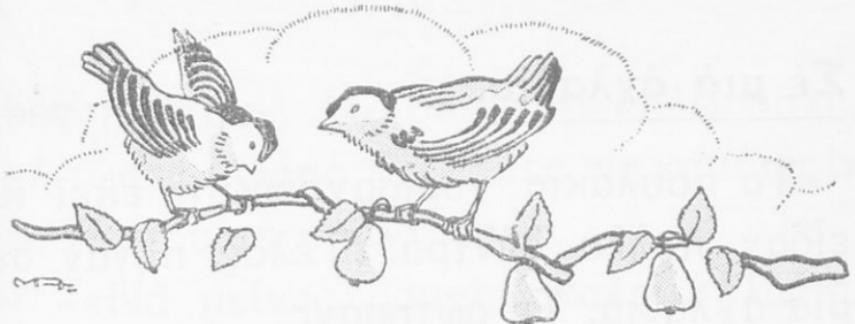
“Υστερ’ ἀπὸ λίγη ὥρα, νά κι ό δεῖος ὁ Χωραφὰς μὲ τοὺς δικούς του.

‘Η Βέρα, ή Πόπη, ό Φάνης κι Ἡ Ελληνη τρέχουν χαρούμενοι. Καὶ μᾶς χαιρετοῦν:

— «Νίνα, Νίκο! Γειά σας καὶ καλῶς σᾶς βρήκαμε!»

— «Καλῶς ἥρδατε, καλῶς ἥρδατε!» τοὺς χαιρετοῦμε κι ἐμεῖς, μὲ τὸν ἴδιο πρόσχαρο τρόπο.

Καὶ τώρα πιὰ καταλαβαίνετε, τί ἐγινε κεῖ πέρα ὅλη τὴν ήμέρα.

10. Δέντρο, πουλάκια, κάμπιες.

Nà μή φτάνη ἡ γάτα.

Κατόπι καδήσαμε ὅλοι στὸν ἵσκιο τοῦ πλατάνου καὶ ρωτήσαμε:

- «Πατέρα, τί δὰ μᾶς πῆς γιὰ τὶς κάμπιες;»

- «'Ακοῦστε:

Μιὰ φορὰ ἦρθαν στὸ χωριό μας δυὸ πουλάκια. Ἡταν ἄνοιξη. Ἡδελαν νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι μαζί μας.

Ἐλεγαν συναμεταξύ τους:

- «Ποῦ δὰ χτίσωμε τὴ φωλιά μας; Ἄς κοιτάξωμε νὰ βροῦμε μιὰ καλὴ δέση. Πρέπει βέβαια νὰ εἶναι πολὺ ψηλὰ, γιὰ νὰ μὴν τὴ φτάνη ἡ γάτα».

Σέ μια ἀχλαδιά.

Τὰ πουλάκια γύρισαν ἐδῶ κι ἐκεῖ κι εἶδαν πολλὰ δέντρα. Τέλος πήγαν σὲ μιὰ ἀχλαδιά. Τή ρώτησαν:

«Κυρά μου, μποροῦμε τάχα νὰ χτίσωμε στὰ κλαδιά σου τή φωλίτσα μας;»

— «Σᾶς δέχομαι μ' εὐχαρίστηση, καλὰ πουλάκια! Ναί, σᾶς δέχομαι, γιατὶ μοῦ ἀρέσει πολὺ ἡ συντροφιά σας. Καλῶς ναρδῆτε, καλῶς ναρδῆτε!»

Τὰ πουλάκια, εὐχαρίστησαν τήν ἀχλαδιά. Καὶ τήν ἴδια μέρα, ἀρχισαν νὰ χτίζουν τή φωλιά.

Γλιτῶστε με.

Τὸ δέντρο εἶπε:

— «Καλά μου πουλιά, εἶμαι καταπράσινο, ὅπως βλέπετε! Μὰ τί ὠφελεῖ; Ἐρχονται οἱ κάμπιες καὶ μοῦ τρῶνε τὰ φύλλα!»

«Σαλεύω τὰ κλαδιά μου, ὅσο μπορῶ δυνατά, γιά νὰ τὶς διώξω. Αύτὲς ὅμως

δὲν πέφτουν. "Ω, σᾶς παρακαλῶ πολύ,
γλιτώστε με ἀπὸ τίς κακές τίς κάμπιες!"

Τὰ πουλιὰ ἀπάντησαν:

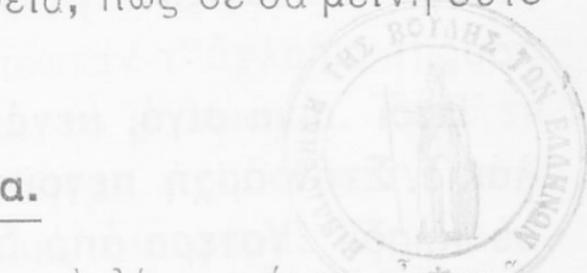
— «Νὰ μείνης ἥσυχη, καλή ἀχλαδιά.
Σοῦ λέμε ἀλήθεια, πῶς δὲ δὰ μείνη οὕτε
μιά».

"Εξι πουλάκια."

Τὰ πουλάκια σὲ λίγες μέρες εἶχαν ἔ-
τοιμη τὴ φω-
λιά τους.

Τὸ δηλυκὸ
πουλὶ γέννη-
σε ἔξι αὐγου-
λάκια. Καὶ κά-
θησε νὰ τὰ
κλωσήσῃ. "Υ-
στερ' ἀπὸ δε-
καπέντε μέρες βγῆκαν ἔξι πουλάκια,
μικρούλια τόσα δά.

Τὴν ἕδια βδομάδα νά κι οἱ κάμπιες.
Φάνηκαν στὰ κλαδιὰ τοῦ δέντρου.

Κι άμεσως ἀρχισαν νὰ τρῶνε τὰ τρυφερὰ τα φύλλα του.

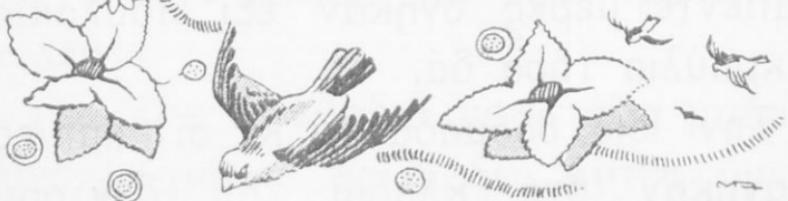
Τὰ πουλιά τότε ἀρχισαν κι αὐτά τὴ δική τους τὴ δουλιά. Μάζευαν τὶς κάμπιες και τάγιζαν μ' αὐτὲς τὰ μικρά τους.

"Ετοι σιγὰ σιγά, μεγάλωναν τὰ πουλάκια. Στὴν ἀρχὴ πετοῦσαν ἀπὸ κλαδί σὲ κλαδί. "Υστερα ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο. Και τέλος ἀπὸ περιβόλι σὲ περιβόλι.

Τώρα πιὰ τὰ ἔξι πουλάκια βοηθοῦσαν τὸν πατέρα και τὴ μητέρα. Μάζευαν κι αὐτά, ὅλο μάζευαν τὶς κάμπιες.

"Έχε γειά.

Ἡ ἀχλαδιὰ χαιρόταν

πολύ. Δεν ḥξαιρε πῶς νὰ εὐχαριστήσῃ τὰ πουλάκια, γιὰ τὸ καλὸ ποὺ τῆς ἔκαναν.

Δὲν εἶχε πιὰ ἀνάγκη νὰ σαλεύῃ τὰ κλαδιά της. "Αν τὸ ἔκανε δὰ ḥταν κακό. Γιατὶ δὰ ἔπεφταν τ' ἀχλάδια της.

Τέλος πέρασε τὸ καλοκαίρι. Τότε τὰ ὄχτὼ πουλιὰ πῆγαν καὶ κάδισαν στὴν ἀχλαδιὰ γιὰ τελευταία φορά. Τῆς εἶπαν:

- «"Εχε γειά, καλὸ δέντρο! 'Εμεῖς τώρα φεύγομε! "Εχε γειά!"

- «Στὸ καλό, πουλάκια μου! Τὴν ἄνοιξη σᾶς περιμένω· νὰ ξαναρθῆτε. Στὸ καλό!»

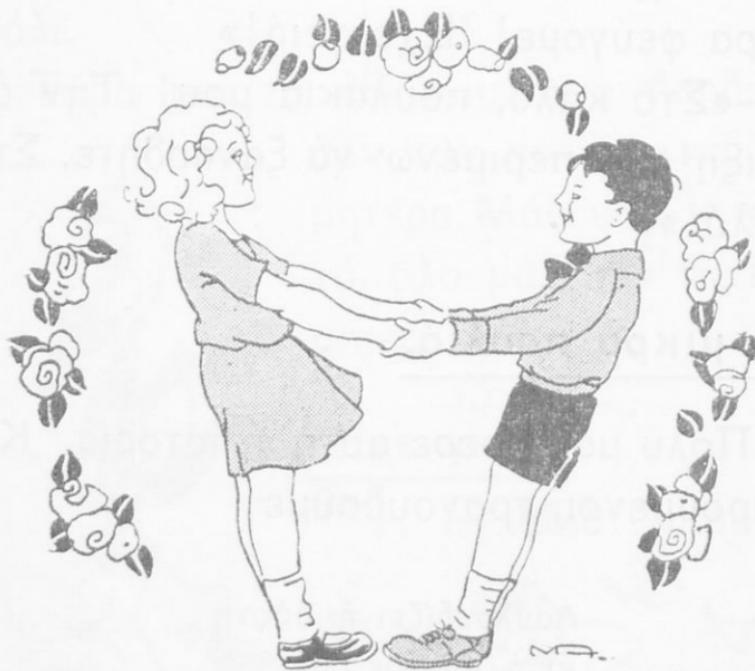
Τὰ μικρὰ πουλιά.

Πολὺ μᾶς ἅρεσε αὕτη ἡ ιστορία. Καὶ χαρούμενοι, τραγουδοῦμε:

Λουλουδίζει ἡ δάφνη
κι ἡ πορτοκαλιὰ
καὶ στὸ δάσος ψάλουν
τὰ μικρὰ πουλιά.

Αψηλά στὸ δέντρο
χτίζουν τὴ φωλιά,
χτίζουν παλατάκι
τὰ μικρὰ πουλιά,

Μές στὸ παλατάκι,
μέσα στὴ φωλιά,
ήσυχα κομοῦνται
τὰ μικρὰ πουλιά.

11. Τὸ φαγητό.

Απάνω στὰ κλαδιά.

“Ηρθε τὸ μεσημέρι. Ὁ κὺρ Γιάννης
ἔστρωσε χάμω κλαδιά. Κι ἀπάνω σ' αὐ-
τὰ ἡ μητέρα ἔβαλε τὰ φαγητά.

Καθήσαμε κάτω ὅλοι κι ἐφάγαμε.

“Υστερ’ ἀπὸ τὸ φαγητὸ ἄρχισε τὸ τρα-
γούδι. Πρῶτος τραγούδησε ὁ παππούς.
Τὸν ἐβοηθοῦσε ὁ θεῖος ὁ Χωραφὰς κι ὁ
πατέρας.

Τὰ τραγούδια.

“Ο παππούς, μ’ ὅλα τὰ γερατειά του,
τραγουδεῖ ώραια. Νά τὸ τραγούδι του:

—Στὴν τάβλα ποὺ καθόμαστε
σὲ τοῦτο τὸ τραπέζι,
τὸν ἄγγελο φιλεύομε
καὶ τὸ Χριστὸ βλογῆμε
καὶ τὴν κυρὰ τὴν Παναγιά,
τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους.

“Υστερα τραγούδησε ὁ πατέρας μαζὶ

μὲ τὸ θεῖο τὸ Χωραφά:

—Τώρα εἶν' Ἀπρίλης καὶ χαρά,
τώρα εἶναι καλοκαίρι.

Τὸ λὲν τ' ἀηδόνια στὰ κλαδιά
κι οἱ πέρδικες στὰ πλάγια.

Τὸ λὲν οἱ κοῦκοι στὰ ψηλά,
ψηλὰ στὰ καταράχια.

‘Ο χορός.

Μόλις τελείωσε τὸ τραγούδι αὐτό,

σηκώδηκε ἄξαφνα ἡ Βέρα. Καὶ εἶπε:
— «Χορό, παιδιά!»

Στή στιγμή πεταχτήκαμε όλοι άπάνω.
Πιαστήκαμε χέρι μὲ χέρι κι ἀρχίσαμε.

Ἡ Βέρα ἔσερνε τὸ χορό. Αὐτὴ πρώτη τραγουδοῦσε. Κι ἔπειτα παίρναμε τὸ τραγούδι όλοι οἱ ἄλλοι.

Μάνα μ' ψηλὸς βασιλικὸς
πλατύφυλλος καὶ δροσερός.
Μάνα μου, ποιός τὸν πότιζε;
καὶ ποιός τὸν δροσολόγιζε;

Κι ἔκαμε φύλλα καὶ κλαδιὰ
καὶ σκέπασε μιὰ γειτονιά.
Καὶ σκέπασε καὶ μένανε,
ποὺ μ' ἔχει ἡ μάνα μ' ἔνανε.

12. Ὁ τζίτζικας.

Κάτω στό πεῦκο.

“Υστερ’ ἀπὸ ἀρκετή ὥρα ἔπαψε ὁ χορός. Οἱ μεγάλοι ξαπλώθηκαν στὸν ἵσκιον’ ἀναπαυτοῦν. Ἐμεῖς καδήσαμε κάτω στὸ πεῦκο καὶ παιίζαμε.

Τὴν ὥραν αὐτὴν ἀκοῦμε ἀπάνω στὸ πεῦκο:

—Τζζ, τζ τζ τζζ!

—«Τί εἶναι αὐτό, ποὺ τραγουδεῖ ἔτσι;» ρώτησε ἡ Ἔλλη.

—«Τζίτζικας!» ἀπαντήσαμε οἱ ἄλλοι.

Ἡ Ἔλλη σηκώνεται καὶ κοιτάζει ἀπάνω στὸ πεῦκο. Κοιτάζει ἀπὸ δῶ, κοιτάζει ἀπὸ κεῖ. Τίποτα δὲ βλέπει. Μόνο τὸ τραγούδι ἀκούει.

Βάσο πρόσεξε.

‘Ο Βάσος, τοῦ περιβολάρη, εἶπε:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

- «Θέλεις, Έλλίτσα, νὰ σου φέρω τὸν τζίτζικα;»

- «Ναι, ναι!» ἀπάντησε αὐτή.

Ο Βάσος, στὴ στιγμή, σκαρφάλωσε στὸ πεῦκο. Καὶ σιγὰ σιγὰ πλησίασε τὸ κλαδάκι, ποὺ ἦταν ὁ τζίτζικας.

Η Πόπη φώναξε:

- «Ο Θεὸς νὰ φυλάξῃ! Βάσο, πρόσεξε! Τὸ κλαδὶ ποὺ πατᾶς λύγισε πολύ. Κι εἶναι φόβος νὰ σπάσῃ!»

Μπράβο Βάσο!

Ο Βάσος πλησίασε τὸν τζίτζικα. "Απλωσε σιγά σιγά τὸ χέρι καί, φάπ! πιάνει τὸν τραγουδιστή.

— «Μπράβο, Βάσο!» φωνάξαμε ὅλοι, χτυπώντας τα παλαμάκια.

— Τζάα! φωνάζει δυνατὰ κι ὁ τζίτζικας. Μὰ δὲ μπορεῖ νὰ φύγη.

Ο Βάσος κατέβηκε κι ἔδωσε στὴν Ελλη τὸν τζίτζικα.

Πέτα τώρα.

Η Ελλη παιρνει τὸν τζίτζικα καὶ τὸν καλοκοιτάζει. Τὸν κοιτάζει ἀπὸ δῶ, τὸν βλέπει ἀπὸ κεῖ.

— «Γιὰ κοιτᾶτε! εἶπε. "Ενα ζῶο, τόσο

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὰ καὶ νὰ βγάζῃ τόση δυνατή φωνή!

Μπράθο, τραγουδιστή μου! Μὰ ξαίρεις; Θὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγησ! Νὰ πᾶς ὅμως ἀπάνω στὸ πεῦκο καὶ νὰ ξαναρχίσης τὸ τραγούδι!»

-Τζάα! φώναξε ὁ τζίτζικας.

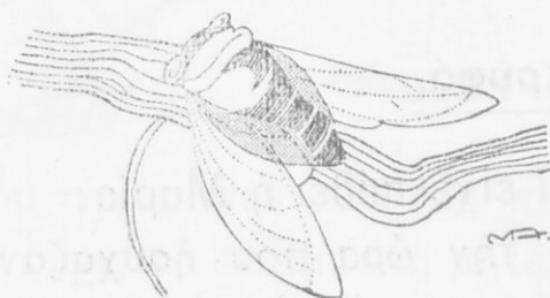
-«Ἐτσι μπράθο! Πέτα τώρα!»

Πάλι στὸ πεῦκο.

Ο τζίτζικας πέταξε καὶ ξανακάθησε στὸ πεῦκο. Κι ἄρχισε πάλι τὸ ζωηρό του τὸ τραγούδι. Χωρὶς ἄλλο ἔλεγε:

-«Εὔχαριστῷ, Ἐλλίτσα! Εὔχαριστῷ, καλό μου κοριτσάκι!»

Ἐτσι, χαρούμενοι, περάσαμε ὅλη τὴν ἡμέρα. Τὸ βράδυ γυρίσαμε στὸ χωριό.

13. Τὸ πάδημα τῆς Μαρίας.

Στὴν τραπεζαρία.

Τὴν ἄλλη μέρα ξυπνήσαμε πρωὶ πρωὶ. Καθένας ἔπιασε τὴν ἐργασία του. Καὶ μόνο ή Μαρία, ή ύπηρέτρια, δὲ φάνηκε ἀκόμα.

Πηγαίνομε στὴν τραπεζαρία. Μόλις ἀνοίξαμε τὴν πόρτα βλέπομε τὴν Μαρία. Ἡταν ξαπλωμένη στὸν καναπὲ καὶ βογγοῦσε.

Τὸ εἶπαμε στὴ μητέρα, κι αὐτὴ ἔτρεξε ἀμέσως ἐκεῖ.

— «Τί ἔπαδες;» τὴ ρώτησε.

Ἡ Μαρία εἶπε τὴν ἀλήθεια.

Πῆγε κρυφά.

Νά τί εἶχε πάθει ή Μαρία:

Χθές, τὴν ὥρα ποὺ ἡσύχαζαν ὅλοι, αὐτὴ πῆγε κρυφὰ σὲ μιὰ μηλιά. Ἐκοψε

κι ἔφαγε πολλὰ μῆλα, γινωμένα κι ἀ-
γίνωτα.

Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ σὲ μιὰ συκιά. "Ε-
φαγε καὶ παράφαγε ἀλήθεια.

Τὸ βράδυ τὴν ἔπιασε δυνατὸς πόνος.
Ντράπηκε ὅμως νὰ τὸ πῆ στὴ μητέρα.
"Ολη τὴν ἡμέρα ύπόφερε ἡ Μαρία.

Τὸ βράδυ βράδυ τῆς λιγόστεψαν οἱ πόνοι. Τῆς ἔκαμε καλο τὸ φάρμακο, ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ γιατρός.

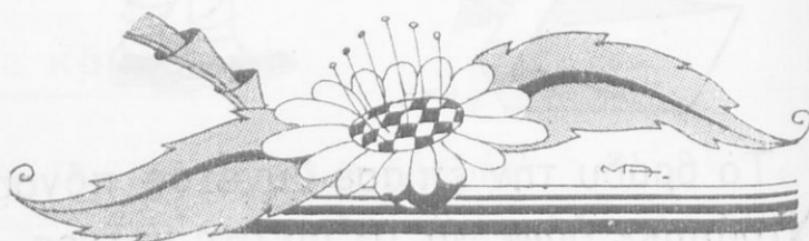
Τὴν πειράζαμε.

”Οταν ἡ Μαρία ἔγινε καλά, τὴν πειράζαμε:

- «Μαρία, γιὰ πὲς ἀλεύρι;»
- «’Αλεύρι!» ἀπάντησε αὐτή, γελώντας.

— «΄Η μηλιὰ σὲ γυρεύει!»
— «΄Η συκιὰ σὲ γυρεύει!»
΄Η Μαρία, γέλασε πιὸ πολὺ τώρα καὶ εἶπε:

- «”Εννοια σας, καὶ δὲν τὴν ξαναπαθαίνω!»

14. Ἡ νοικοκυρούλα.

Συγυρίζω τίς κότες.

Τήν ήμέρα ποὺ ἀρρώστησε ἡ Μαρία,
εἶπε ἡ μητέρα:

— «Σήμερα Νίνα, δὰ κάμης ὅλες τίς
μικρές ἐργασίες. Τὸ ξαίρω, εῖσαι καλὴ
νοικοκυρούλα.» Ετοι δὰ συγυρίσης προ-
σεχτικά.

Πρωὶ πρωὶ λοιπὸν κατέβηκα στήν αύ-
λῃ κι ἄνοιξα τὸ κοτέτσι. Οἱ κότες βγῆ-
καν τότε μιὰ μιά. Κι
ἐγὼ ἔδωσα σ' αὐτὲς
φαγὶ καὶ νερό.

Κατόπι καδάρισα τὸ
κοτέτσι. Πήρα τ' αὐγὰ

ποὺ γέννησαν οἱ κότες. Τὰ ἔβαλα στὸ καλαδάκι καὶ τὰ ἔφερα στὴ μητέρα.

Τὰ κλωσοπουλάκια.

Ξεχωριστὴ ἀγάπη ἔχω στὰ κλωσοπουλάκια.

Τὴν ὥρα, ποὺ τὰ φροντίζω δυμώνει ἡ κλώσα. Νομίζει, πὼς κάτι κακὸ δὰ πάδουν τὰ παιδάκια της.

Ἐγὼ τότε τῆς λέω:

— «Μὴ φοβᾶσαι, κυρά μου! Μάδε, πὼς κι ἐγὼ ἀγαπῶ τὰ πουλάκια σου!»

Φίλη μου παλιά.

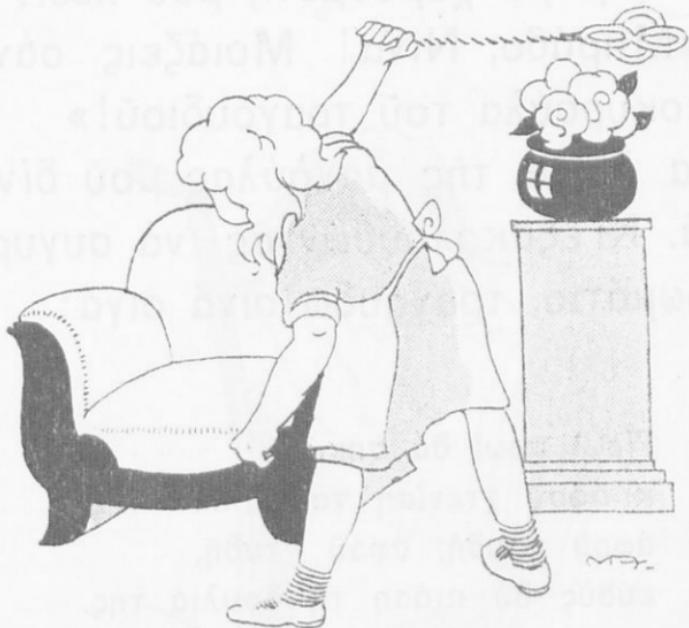
Μὰ ἡ κλώσα ξακολουθεῖ τὸ δυμό της. Kai τότε τῆς λέω τραγουδιστά:

— Κλού, κλού, κλού, μ' ἑνα δυμὸ στὴν αύλὴ γυρνᾶ ἡ κλώσα,
μὲ τὸ φουσκωτὸ λαιμὸ
καὶ μὲ τὰ παιδιὰ τὰ τόσα.

Κλώσα, φίλη μου παλιά,
Τί δυμώνεις σὰ ζυγώνω;
Δὲ σ' ἀγγίζω τὰ πουλιά,
μόνο σοῦ τὰ καμαρώνω!

Τὸ δωμάτιο μου.

Ἡ μητέρα μοῦ ἔχει παραχωρήσει ἔνα
μικρὸ δωμάτιο.

Ἐκεῖ ἔχω τὰ βιβλία καὶ τις κοῦκλες
μου. Σ' αὐτὸ γράφω καὶ διαβάζω τὸ
μάθημά μου.

Αὔτῃ τὴν καμαρούλα τὴ συγυρίζω

μόνη μου. Τὴ σκουπίζω καδαρὰ καδαρά. Ξεσκονίζω τὸ καναπεδάκι, τὶς καρέκλες καὶ τὸ τραπέζι. Κι ἔτσι τὸ κάθε τὶ ἐκεῖ μέσα εἶναι στὴ δέση του.

Σάν τὴ νοικοκυρούλα.

Ἡ μητέρα χαρούμενη μοῦ λέει:

— «Μπράβο, Νίνα! Μοιάζεις σάν τὴ νοικοκυρούλα τοῦ τραγουδιοῦ!»

Τὰ λόγια τῆς μανούλας μοῦ δίνουν χαρά. Κι ἔξακολουθώντας νὰ συγυρίζω τὸ δωμάτιο, τραγουδῶ σιγά σιγά:

Πρωὶ πρωὶ δὰ σηκωδῆ
κι ἀφοῦ χτενίση τὰ μαλλιά της,
ἀφοῦ πλυθῆ, ἀφοῦ ντυθῆ,
εὐθὺς δὰ πιάσῃ τὴ δουλιά της.

Νοικοκυρούλα χαρωπή,
τὴν τεμπελιὰ δὲν τὴ γνωρίζει·
μὲ τὴν πολλή της προκοπὴ¹
αύτὴ τὸ σπίτι της στολίζει.

Ἄκούραστη κι ἐργατική,
τὸ βράδυ κάνει καὶ νυχτέρι
στὸ ἔργο τῆς προσεχτική,
ὅτι δουλιὰ τῆς πῆς, τὴν ξαίρει.

Καὶ μὲς στὸ σπίτι ὄλοι χαρά
τὴν ἀγαποῦνε τὴ μικρούλα,
καὶ τῆς τὸ λένε καθαρά:
— «Εἶσαι καλὴ νοικοκυρούλα!»

15. Στό σχολεῖο.

Πλάι στή Νίνα.

Ἐν' ἀπόγεμα ἥρδαν στὸ σπίτι οἱ φί-

λοι τοῦ Νίκου. Κι άρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ τὸ σχολεῖο.

Ο Νίκος ἔλεγε:

Ἐγώ, παιδιά, ὅπως ξαίρετε, δὲν εἰχα πάει ώς τώρα σχολεῖο. Γιατί ἡμουν μικρός.

Όταν ὅμως ἡ Νίνα ἔπαιρνε τὸ βιβλίο, πήγαινα κι ἐγώ και καθόμουν πλάϊ της.

— «Ἄδερφούλα, διάβασε ν' ἀκούσω κι ἐγώ!» τῆς ἔλεγα.

Η Νίνα μοῦ ἔκανε τὴ χάρη. Διάβαζε δυνατὰ κι ἐγώ πρόσεχα.

Οἱ ιστορίες, ποὺ ἦταν στὸ βιβλίο τῆς Νίνας, μοῦ ἄρεσαν πολύ. Τὶς μάδαινα λοιπὸν ὅλες. Και τὶς ἔλεγα κατόπι στὴ μητέρα και στὴ γιαγιά.

Θέλω νὰ μάθω γράμματα.

Πολλὲς φορὲς ἔλεγα στὴ μητέρα:

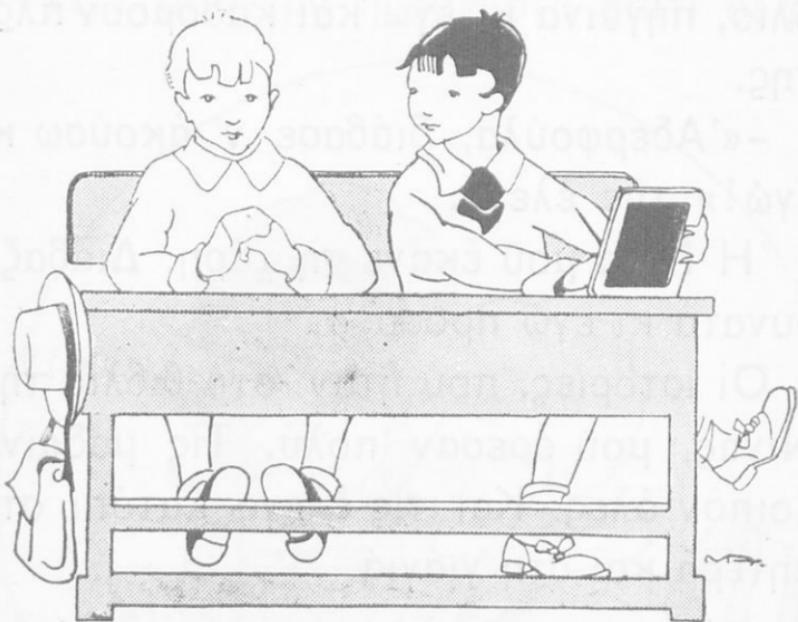
— «Μανούλα, πότε δὰ πάω σχολεῖο; Νά, γιὰ κοίτα πόσο μεγάλωσα τώρα! Θέλω κι ἐγὼ νὰ μάθω γράμματα!»

Αὔτῃ μοῦ ἀπαντοῦσε:

— «Θὰ πᾶς, ἀγόρι μου, δὰ πᾶς. Ο καιρὸς πλησιάζει».

“Υστερ’ ἀπὸ λίγες μέρες, εἶπε ὁ πατέρας:

— «Λοιπόν, Νίκο, αὔριο ἔχει σχολεῖο!»

Πολύ, πάρα πολὺ χάρηκα, ὅταν ἀκουσα αὐτὰ τὰ λόγια.

Καλῶς το.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωὶ πρωὶ, νά κι ἐγώ στὸ σχολεῖο! Ο δάσκαλος μὲ δέχτηκε γελαστός.

— «Καλῶς το, τὸ καλὸ παιδί!» μοῦ εἶπε. Καὶ μ' ἔβαλε νὰ καθήσω πλάϊ στὸ φίλο μου τὸ Μῆτσο.

Ο δάσκαλος μᾶς ἔλεγε ίστορίες. Μᾶς ἔλεγε παραμυθάκια. Κι ἐμεῖς ἀκούαμε.

Τὸ μεσημέρι πήγαμε σπίτι. Ή γιαγιά βγῆκε πρώτη νὰ μᾶς δεχτῆ.

Ἐγώ, μόλις τὴν εἶδα ἔτρεξα χαρούμενος. Αὐτὴ μ' ἐσφίξε στὴν ἀγκαλιά της, μὲ φίλησε καὶ εἶπε:

— «Καλῶς το μου! Καλῶς το μου! »Α! πῶς μοσκομυρίζει τὸ ἀγοράκι μου!»

16. Ἡ πεισματάρα μέλισσα.

Λόγια χαμένα.

“Ἐνα βράδυ μοῦ εἶπε ἡ γιαγιά:

— «Νίκο, δὰ μοῦ πῆς τὴν ἱστορία, ποὺ
ἔμαθες στὸ σχολεῖο σήμερα;»

— «Ναί, γιαγιά. Θὰ σου πῶ τὴν πεισμα-
τάρα μέλισσα».

— Μιὰ μέλισσα δὲν ἀγαποῦσε διόλου
τὴ δουλιά. Δὲν ἥθελε μὲ κανένα λόγο
νὰ ἐργαστῇ, σὰν τὶς ἄλλες ἀδερφές της.
Ἡ μητέρα τῆς μιλοῦσε πάντα μὲ τὸ
καλό. Αὐτὴ ὅμως δὲν ἤκουε. Γινόταν
χειρότερη.

Ἡ καημένη ἡ μητέρα, ἦταν πολὺ στε-
νοχωρημένη. Γιατὶ ἔβλεπε, πώς ὅλες οἱ
συμβουλές της ἦταν λόγια χαμένα. Ἐτσι
δὲν ἤξαιρε πιὰ τί νὰ κάμη τὴν κόρη της.

“Ολες εἶναι κουτές.

“Ἐνα πρωὶ ἡ μητέρα φώναξε πάλι τὴν
πεισματάρα. Τῆς εἶπε:

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— «Πρόσεξε, κόρη μου. Γιὰ κοίτα πῶς
οἱ ἀδερφές σου βγαίνουν μὲ τὴ σειρὰ
ἀπὸ τὴν κυψέλη. Τρέχουν ὅλες ἀκού-
ραστα στὴν ἐργασία καὶ κουβαλοῦν κερί

καὶ μέλι. Σύ, παιδί μου, γιατί δὲ δέλεις
νὰ δουλέψης; »

— «Ολες αὐτὲς εἶναι κουτές! ἀπάντη-
σε ἡ πεισματάρα. 'Εγὼ δὲ δουλεύω! »

"Ελα στὰ σύγκαλά σου.

Η μητέρα ἔκαμε πάλι ύπομονή. Τῆς

μίλησε και τώρα μὲ γλυκὸν τρόπο.

- «'Ελα στὰ σύγκαλά σου, παιδί μου!»

- «'Εκεῖνο ποὺ σοῦ λέω! Δὲ δουλεύω!»

φώναξε ἡ πεισματάρα.

- «Μα τότε, παιδί μου, δὲ μπορεῖς νὰ μείνης πιὰ στὸ σπίτι μου. Σοῦ τὸ λέω μὲ πολλή μου λύπη. 'Εδῶ βλέπεις, δὲν ἔχομε τεμπέληδες. Πήγαινε λοιπὸν στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ! Και κάμε τὰ χίλια καλά!»

- «Ναί, δὰ φύγω!

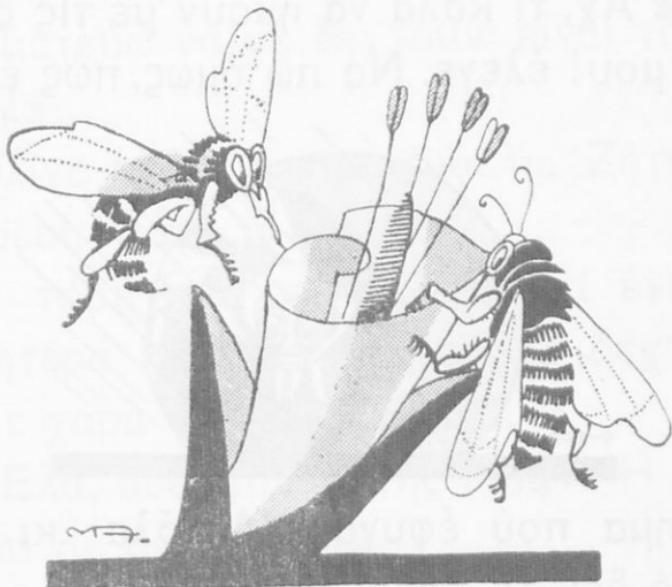
Αὔτὸ δέλω κι ἐγώ!» εἶπε μὲ δυμό, ἡ πεισματάρα. Κι ἀμέσως πέταξε ἀπὸ τὴν κυψέλη. Ἔφυγε, χωρὶς νὰ χαιρετίσῃ τὴν μητέρα!

Σὲ μιὰ κουφάλα.

Ἡ πεισματάρα μέλισσα πέρασε καλὰ

τήν ήμέρα. Μὰ ὅταν ἥρθε ἡ νύχτα, δὲ
μποροῦσε πιὰ νὰ μείνῃ στὰ λουλούδια.
"Επρεπε νὰ φυλαχτῇ ἀπὸ τὸ κρύο.

Βρῆκε λοιπὸν μιὰ κουφάλα σ' ἕνα
δέντρο. Κι ἐκεῖ χώδηκε νὰ περάσῃ τὴ
νύχτα.

Τὴν ἄλλη μέρα πέταξε ἔξω. "Ελεγε:

- «Καλὰ ἔκαμα κι ἔφυγα! Δὲ μοιάζω
ἐγὼ τίς κουτές τίς ἀδερφές μου. Δου-
λεύουν σὰ σκλάβες, κουβαλώντας μέλι.
Καὶ πῶς τὸ μοιράζει ἡ μάνα μας; "Ο-
πως δέλει. 'Εγὼ ὅμως ὅ,τι κι ἀν ἔχω
εἶναι δικό μου!

Τέρασε ἄσκημα.

Μιὰ μέρα ἔπεσε πολὺ δυνατή βροχή.
'Αστραπές, βροντές, ἄνεμος δυνατός.

'Η μέλισσα δὲν πέρασε διόλου καλὰ
μέσα στὴν κουφάλα.

— «"Ἄχ, τί καλὰ νὰ ἥμουν μὲ τὶς ἀδερ-
φές μου! ἐλεγε. Νὰ πῶ ὅμως, πὼς ἔκαμα

ἄσκημα ποὺ ἔφυγα; "Α, ὅλα κι ὅλα.
Αὐτὸ δὲν τὸ παραδέχομαι!"

Τέλος σταμάτησε ἡ βροχή. Τώρα πιὰ
κατάλαβε, πὼς πρέπει νὰ μαζέψῃ κάτι.
Χειμῶνας ἔρχεται καὶ τὸ κρύο δὲ χω-
ρατεύει.

Κατὰ δυστυχία ὅμως ἔκαμε πολὺ ἀρ-
γὰ αὐτὴ τὴ σκέψη. 'Ο χειμῶνας εἶχε
ἔρθει. Καὶ τί χιόνια πολλὰ ποὺ ἔφερε!

Θὰ πάω στὴ μητερούλα.

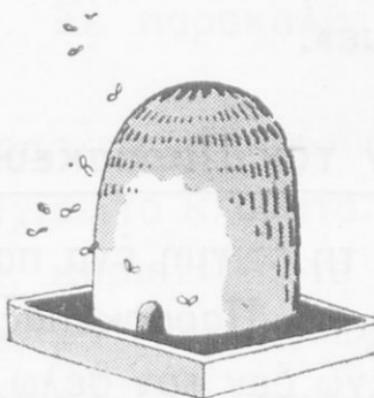
Ἡ πεισματάρα ἀναγκάστηκε τώρα ν'
ἀλλάξῃ γνώμη.

— «Πολὺ κουτὰ ἐφέρθηκα! εἶπε. Θὰ
πάω στὴ μητερούλα καὶ στὶς ἀδερφοῦλες
μου. Πιστεύω νὰ μὲ δεχτοῦν· εἶναι τόσο
καλές!»

Σὲ λίγο φτάνει στὴν κυψέλη. Ζήτησε
συχώρεση γιὰ ὅ,τι ἔκαμε.

Καὶ τώρα πιά, φαντάζεστε τί ἔγινε.
Ἡ μητέρα κι ὅλες οἱ ἀδερφὲς δέχτη-
καν μὲ χαρὰ τὴν πεισματάρα.

— «Ἐλα, ἀδερφούλα, τῆς εἶπαν. Ἡ δέ-
ση σου σὲ περιμένει!»

17. Ὁ τρύγος.

Στή γραμμή.

Ἐνα μεσημέρι εἶπαμε στή μητέρα:

- «Μανούλα, σήμερα ἔχομε χαρά!»

- «Τί τρέχει, παιδιά μου;»

- «Τὸ ἀπόγεμα εἴμαστε γιὰ περίπατο.
Θὰ πᾶμε ὅλοι στ' ἀμπέλι τοῦ παπποῦ
νὰ ίδοῦμε τὸν τρύγο!»

Τὴν ὡρισμένη ὥρα βρεδήκαμε ὅλοι
στὸ σχολεῖο. Μπαίνομε στή γραμμή.

Ο δάσκαλος εἶπε:

- «Παιδιά, δὰ πᾶμε στὸν παπποὺ τοῦ
Νίκου, τὸ γέρο Καλαμά. Μᾶς προσκά-
λεσε στ' ἀμπέλι του. Πηγαίνομε νὰ τὸν
χαιρετίσωμε».

Δὲ δέλουν τὸν Παρασκευά.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔνα παιδί εἶπε:

- «Κύριε, ὁ Παρασκευάς ἦρθε πλάϊ
μου. Μὰ ἐγὼ δὲν τὸν δέλω σύντροφο!»

-«Ούτ' ἐγώ! ούτ' ἐγώ!» φώναξαν κι
άλλοι.

Καί, νὰ σᾶς πὼ τὴν ἀλήθεια; Εἶχαν
δίκιο τὰ παιδιά, ποὺ δὲν τὸν ἥμελαν.

Ο Παρασκευὰς ἦταν σκληρὸ παιδί.
Στὸ σπίτι δὲ λογάριαζε κανένα. Στὸ
σχολεῖο τὸ ἴδιο. Δὲν ἄφηνε παιδάκι ἀ-
πείραχτο.

Πήγαινέ τον σπίτι.

Ο δάσκαλος ἤξαιρε καλὰ τὸν Παρα-
σκευά. Φώναξε λοιπὸν τὸν ἐπιστάτη καὶ
τοῦ εἶπε:

-«Κύρ Νικόλα, ἔχουν δίκιο τὰ παι-
διά. Ο Παρασκευὰς δὲν πρέπει νὰ ἔρθῃ
μαζί μας. Σὲ παρακαλῶ, πήγαινέ τον
σπίτι!»

Ο Παρασκευάς, σὰν ἀκουσε αὐτὰ τὰ
λόγια, ἀρχισε τὰ κλάματα.

-«Οχι, κύριε! Πάρτε με μαζί σᾶς!
Πάρτε με, σᾶς παρακαλῶ, καὶ δὰ εἶμαι
ἥσυχος!»

Πολὺ λυπηθήκαμε, όταν είδαμε τὸν Παρασκευὰ νὰ κλαίη ἔτσι. Πλησιάσαμε λοιπὸν τὸ δάσκαλο καὶ τοῦ εἴπαμε:

-«Ἄς ἔρδη, κύριε! Θὰ εἶναι ἥσυχος!»

Γιὰ χάρη τῶν παιδιῶν.

Ο δάσκαλος σκέφτηκε λίγο.
Καὶ κατόπι εἶπε στὸν Πα-
σκευά:

-«Γιὰ χάρη τῶν παιδιῶν δὰ
σὲ πάρωμε. Μὰ πρόσεξε! Νὰ
εῖσαι ἥσυχος!»

Κατόπι ξεκινοῦμε μὲ τραγούδια καὶ χαρές. Σὲ λίγο φτάνομε στ' ἀμπέλι.

‘Ο παπποὺς περιμένει. Μᾶς καλοδέχεται χαρούμενος.

Μπαίνομε στ' ἀμπέλι. Τί ώραῖα! Τὰ κλήματα εἶναι φορτωμένα σταφύλια. Σταφύλια μαῦρα κι ἄσπρα, ὅλα γινωμένα.

Μέσα ἐκεὶ γινόταν πανηγύρι ἀληθινό. Γυναῖκες κι ἄντρες τρέχουν πέρα δῶδε. Κι ὅλοι τρυγοῦν.

Κόβουν τὰ σταφύλια καὶ τὰ βάνουν

στὰ καλάδια. Κι ύστερα τὰ κουβαλοῦν στὰ πατητήρια.

Βοηθοῦμε στὸν τρύγο.

“Ολα τὰ παιδιά, σκορπιστήκαμε στ’ ἀμπέλι. Καὶ βοηθοῦμε στὸν τρύγο.

Κατόπι πήγαμε στὴν ἄκρη τοῦ ἀμπελιοῦ. Ἐκεῖ περνᾶ τὸ ποτάμι.

Στὴν ἄκροποταμιὰ εἶναι πολλὲς λευκες στὴ σειρά. Κάτω ἀπ’ αὐτὲς καδήσαμε ὅλοι καὶ περιμέναμε τὸν παπποῦ.

Σὲ λίγο ἦρδε ὁ παπποὺς ἐκεῖ. Ἔφερε ἔνα καλάδι γεμάτο σταφύλια. Σταφύλια καλοδιαλεγμένα, ἔνα κι ἔνα. Μ’ αὐτὰ φίλεψε ὅλα τὰ παιδιά.

Στὸν ἵσκιο.

Ἐκεῖ, στὸν ἵσκιο, ἀρχίσαμε κατόπι τὰ παιγνίδια. Ἐπαίξαμε τὴν τυφλόμυγα, τὴ μέλισσα κι ἄλλα. Ἡ χαρά μας ἦταν ἀκράτητη. Καὶ τὰ ξεφωνητά μας ἀκούονταν σ’ ὅλα τ’ ἀμπέλια γύρω.

”Οταν κουραστήκαμε καδήσαμε κάτω.
Κι ὅλοι μαζὶ τραγουδήσαμε:

Καλῶς μᾶς ἥρθες, Αὔγουστε
μὲ τὰ γλυκά σου δῶρα,
νά, ἔφτασε ή ώρα,
μᾶς κράζει μὲ χαρά.

Λυγίζουνε τὰ κλήματα,
χλωρὰ καὶ φουντωμένα,
σταφύλια φορτωμένα
καὶ φύλλα δροσερά.

Ἐλάτε, ξεκρεμάσετε,
ἀγαπητὰ παιδάκια,
αύτὰ τὰ καλαδάκια,
ποὺ εἶναι ψηλὰ ἐκεῖ.

Νὰ πāμε νὰ τρυγήσωμε
μὲς στοῦ παπποῦ τ' ἀμπέλι
γλυκὸ γλυκὸ σὰ μέλι
σταφύλι ραζακί.

Τὸ πάτημα τῶν σταφυλιῶν.

Κατόπι εἶπε ὁ παππούς:

— «Ἐλάτε τώρα, παιδιά. Πāμε στὸ λη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νό, νὰ ιδῆτε τὸ πάτημα τῶν σταφυλιῶν».

’Ακολουθοῦμε τὸν παπποὺ καὶ πηγαίνομε ἐκεῖ.

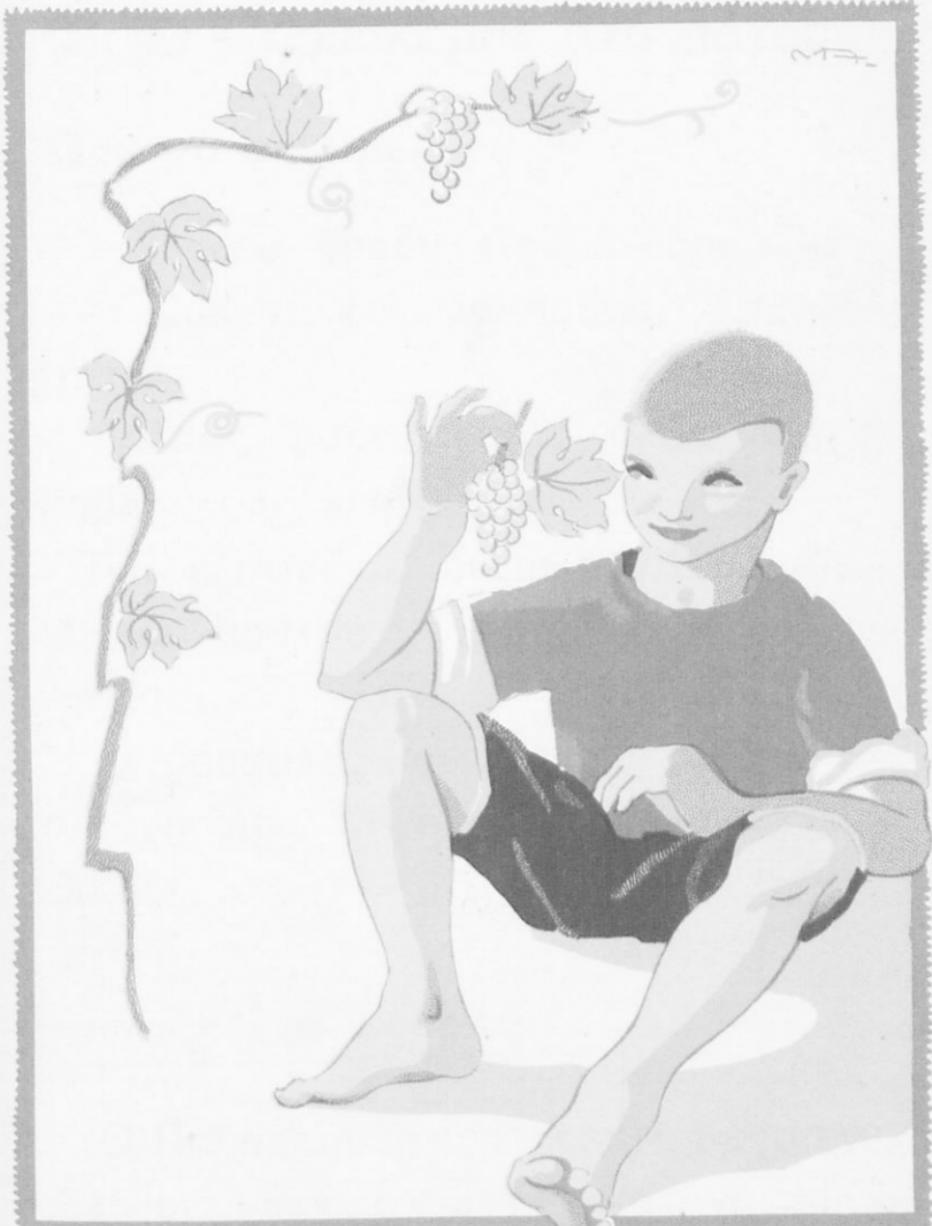
Μέσα στὸ ληνό, σωρὸς τὰ σταφύλια.

Πέντ’ εξι ἐργάτες ἦταν ἐκεῖ. Εἶχαν ἀνασκουμπωμένα τὰ παντελόνια καὶ πατοῦσαν.

Πλάτς πλάτς, τὰ πόδια τους ἔλιωναν τὰ σταφύλια. Κι ὁ μουστος ἔβγαινε ἀπὸ τίς ρόγες.

Οἱ ἀγωγιάτες, μὲ τὰ ζῶα τους, κουβαλοῦσαν τὸ μουστό στὸ σπίτι. Τὸν ἔρριχναν στὰ βαρέλια νὰ γίνη κρασί.

ΜΑ.

18. Ὁ Παρασκευάς στὸ ποτάμι.

“Ωρα νὰ φύγωμε.

Τὸ βράδυ βράδυ, εἶπε ὁ δάσκαλος:
— «“Ωρα νὰ φύγωμε, παιδιά. Ἐτοιμα-
στῆτε».

Ἄμεσως μαζευτήκαμε ὅλοι. Μὰ ὁ
Παρασκευάς λείπει.

Τὸν ἐζητήσαμε δεξιὰ ἀριστερά. Φω-
νάξαμε παντοῦ. Τίποτα, πουδενα δὲ
φαίνεται.

Ο δάσκαλος καὶ ὅλα τὰ παιδιά, ἀ-
νησυχήσαμε. Μὴν ἔπαθε τάχα κανένα
κακό;

Κοίταζε ἔνα ψαράκι.

Ο Παρασκευάς κράτησε τὸ λόγο του.
Ἀλήθεια, δὲν ἐπείραξε κανένα παιδί.
Ἀκοῦστε ὅμως τί ἔκαμε:

Τὴν ὥρα, ποὺ βλέπαμε τὸ πάτημα

τῶν σταφυλιῶν, αὐτὸς ἔφυγε κρυφά. Πῆγε στὴν ἄκρη τοῦ ποταμιοῦ. Καὶ κοίταζε ἔνα ψαράκι, ποὺ κολυμπούσε στὸ νερό.

Καὶ τί νομίζετε, πώς ἐβαλε στὸ νοῦ του; Νὰ πιάση τὸ ψάρι! Δὲν μποροῦσε νὰ νιώση, πώς αὐτὸ ποὺ σκέφτηκε ἡταν κακό. Ποὺ μυαλὸ ὁ Παρασκευάς!

Καὶ κατὰ δυστυχία κανεὶς δὲ βρέδηκε ἐκεῖ, νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

Ξαπλώθηκε κάτω.

Σὰν ἐπῆρε λοιπὸν ὁ Παρασκευᾶς αὐτῇ τὴν ἀπόφαση, νά τί ἔκαμε:

Ξαπλώθηκε κάτω κι ἔγειρε τὸ κεφάλι πρὸς τὸ ποτάμι. "Απλωσε τὸ χέρι, ὥσπου ἔφτανε μέσα στὸ νερό. Καὶ παραμόνευε νὰ περάσῃ τὸ ψάρι!

-«Θὰ τὸ πιάσω! Ποῦ δὰ μοῦ πάη!»
"Ετσι ἔλεγε ὁ Παρασκευᾶς.

Σ' αὐτῇ τῇ δέση στάθηκε ἀρκετὴν ὥρα.

Μὰ τὸ ψάρι δὲν ἦταν βέβαια κουτό.
"Αμα εἶδε τὸν Παρασκευά, κρύφτηκε.

Μέσα στὸ ποτάμι.

Τέλος εἶδε ὁ Παρασκευᾶς, ὅτι τὸ ψάρι δὲ δὰ τοῦ κάμη τὴ χάρη νὰ περάσῃ. Κι ἀποφάσισε νὰ σηκωθῇ.

Μὰ καθὼς δοκίμασε νὰ τραβηχτῇ πρὸς τὰ πίσω, γλιστρᾶ ὁ καλός μας!
Καί, μπλούμ! μέσα στὸ ποτάμι!

Τὸ ρέμα τοῦ ποταμιοῦ τὸν κατρακυλοῦσε. Χωρὶς ἄλλο δὰ τὸν ἔπνιγε.

Μὰ ἡ καλή του ἡ τύχη τὸν ἐβόηθησε. Καδὼς τὸν τραβοῦσε τὸ νερό, πρό-

φτασε καὶ πιάστηκε ἀπὸ κάποιο κλαδί.

"Ἐβαλε τότε τὴ φωνή:

-«Βοήθεια! βοήθεια!»

Σά λαδωμένος ποντικός.

'Εκείνη τὴ στιγμή, ἔνας ἀγωγιάτης πήγαινε νὰ ποτίσῃ τὸ μουλάρι. Καὶ καδὼς ἀκουσε τὶς φωνές, ἔτρεξε γρήγο-

ρα, όσο μποροῦσε. Φτάνει στὸ ποτάμι, καὶ τί βλέπει! Τὸν Παρασκευὰ σὲ πολὺ κακὴ κατάσταση!

‘Ο ἀγωγιάτης, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, πηδᾶ στὸ ποτάμι. Άρπαζει τὸν καλό μας καὶ τὸν βγάνει ἔξω, σὰ λαδωμένο ποντικό!

Σὲ λίγο φτάσαμε κι ἐμεῖς ἐκεῖ. Ο Παρασκευὰς ἔτρεμε καταμουσκεμένος ὁ κακόμοιρος.

Πολύ, πάρα πολὺ λυπηθήκαμε, ὅταν τὸν εἶδαμε σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση.

”Επιασε τόπο ἡ εύχη.“

‘Ο δάσκαλος, πλησιάζοντας τὸν Παρασκευά, τοῦ εἶπε:

— «Βλέπεις, παιδί μου, τί κάνει ἡ κακοκεφαλιά; Μακάρι αὐτὸ τὸ πάδημα νὰ σοῦ γίνη μάδημα!»

“Υστερ’ ἀπὸ λίγο, ὅλοι στὸ χωριό, ἔμαθαν τὸ πάδημα τοῦ Παρασκευᾶ. Καὶ

φαντάζεστε βέβαια, τὴ λαχτάρα ποὺ πῆ-
ραν τὰ γονικά του.

"Επιασε ὅμως τόπο ἡ εὔχῃ τοῦ δα-
σκάλου. Ὁ Παρασκευάς, σιγὰ σιγά, ἔ-
γινε ἥσυχος καὶ ύπακουος. Ποτὲ πιὰ
δὲ δύμωνε. Ποτὲ δὲν ἔθριζε. Οἱ δικοί¹
του δόξαζαν τὸ Θεό. Γι' αὐτὸ κι ἐ-
μεῖς τὸν ἀγαποῦμε τώρα ὅλοι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ἡ Νίνα καὶ ὁ Νίκος.	Σελ.	3
2. Στὴν ἔξοχὴν	»	5
“Ηρδε πάλι ἡ ἄνοιξη (ποίημα) Ἀγγέλου Βλάχου	»	7
3. Τὰ πρόβατα	»	8
“Ακούονται τ' ἀρνάκια (ποίημα) Α. Μω- ραΐτη	»	10
4. Στὸ σπίτι	»	12
Ξαίρω ἔνα προβατάκι (ποίημα) Ζ. Πα- παντωνίου	»	15
5. Τὰ χελιδόνια	»	16
“Ηρδανε τὰ χελιδόνια (ποίημα) Ιωάν. Μ. Συκώκη	»	17
6. Πρωτομαγιὰ	»	18
Πρόβαλες, αύγούλα (ποίημα). Ἀπὸ τὸν «Απόλλωνα» Α. Ἀργυροπούλου . . .	»	20
“Ἐλα, πεταλουδίτσα μου (ποίημα) Μα- ρίας Π. Σταματέλου	»	23
“Ηρδ' ἡ πρωτομαγιὰ (ποίημα). Ἀπὸ τὰ «Κελαηδήματα» Α. Ἀργυροπούλου.	»	24
7. Ὁ Νίκος ἄρρωστος	»	25
8. Τὰ παιγνίδια τῶν παιδιῶν	»	30
Κάμε νανάκια (ποίημα) Ἡλ. Τανταλίδη	»	34

Κούκλα μου άγαπημένη (ποίημα) A.	
Κατακουζηνοῦ	Σελ. 35
9. Ἡρδε τὸ καλοκαίρι	» 36
10. Δέντρο, πουλάκια, κάμπιες	» 43
Λουλουδίζει ή δάφνη (ποίημα) A. Κα-	
τακουζηνοῦ	» 47
11. Τὸ φαγητὸ	» 49
Στὴν τάβλα ποὺ καδόμαστε (ποίημα)	
Δημοτικὸ	» 49
Τώρα εἶν' Ἀπρίλης καὶ χαρά (ποίημα)	
Δημοτικὸ	» 50
Μάνα μ' ψηλὸς βασιλικὸς (ποίημα) Δη-	
μοτικό	» 51
12. Ὁ τζίτζικας	» 52
13. Τὸ πάδημα τῆς Μαρίας	» 56
14. Ἡ νοικοκυρούλα	» 59
Κλού, κλού, κλοὺ μ' ἔνα θυμὸ (ποίημα)	
Γ. Βιζυηνοῦ	» 60
Πρωὶ πρωὶ δὰ σηκωδῆ (ποίημα) I. Πο-	
λέμη	» 62
15. Στὸ σχολεῖο	» 64
16. Ἡ πεισματάρα μέλισσα	» 68
17. Ὁ τρύγος	» 74
Καλῶς μᾶς ἥρθες Αὔγουστε (ποίημα) A.	
Χριστοπούλου	» 79
18. Ὁ Παρασκευὰς στὸ ποτάμι	» 81

0020561062
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 39270/13073

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῃ Ιουλίου 1932.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐχοντες ὥπει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 5045, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκείας κριτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Αημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τὴν περιλαμβανομένην, εἰς τὸ ὅπερ ἀριθ. 237 πρατικὸν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν, ὅπως ἐγκριθῇ ὡς διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α'. τάξεως τῶν Αημοτικῶν Σχολείων τὸ ὅπο τὸν τίτλον «**Ἀλφαβητάριο μέρος Β'**» βιβλίον τοῦ I. Συνώπη διὰ μίαν πεντατείαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1932—1933 ὅπο τὸν ὅρον, ὅπως δ συγγραφεὺς συμμορφωθῇ κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ βιβλίου τούτου πρὸς τὰς ὅποδείξεις τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς.

«**Ο Υπουργός**

Π. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ἀρθρον Βον τοῦ Π. Διατάγματος

«**Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμήσεως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων.**

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως των ἐπιτρέπεται νὰ πολῶνται ἐπὶ τιμῆ ἀνωτέρᾳ κατὰ 15 % τῆς ἐπὶ τῷ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθεῖσης ἀνεν βιβλιοσήμου τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ουσιενῆς καὶ τῶν ταχυδομικῶν τελῶν, ὅπο τὸν ὅρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἔξωφιλλον ἢ τῆς, γε-
λευταίας σελιδος τούτου ἐκτυπώνται τὸ παρὸν ἄρθρον